

Lietuvoje Sušaudyta 7 Ypatos

Sušaudyta Trys Liaudininkų Vadai

Pasimirė Tamas Naruševičius

LIETUVOJE SUŠAUDYTA SEPTYNI ŽMONĖS.

Karaliaučius, rugsėjo 14 d. — Sulig gautų žinių pranešimų Lietuvos valdžia drausmės kariai elgiasi su pučistais. Sakoma, kad šeši studentai, kurie dalyvavo Tauragės sukilime, sušaudyti ir kad tikimasi daugiau mirties bausmės nuteisimų.

Daugelis socialistų vadų ir Seimo atstovų suareštuota, kiti pabėgo iš Lietuvos. Tauragės komendantas, kuris kaltinamas ne ėmimo skubių ir energiškių priemonių nuslopinti sukilimo, pasidavė valdžiai.

Sulig pranešimų iš Klaipėdos, daugelis Tauragės sukilėlių pabėgo į Klaipėdos kraštą, kur jie yra policijos ir lietuvių kareivių gaudomi.

SUŠAUDYTA TRYS LIAUDININKŲ VADAI.

Berlynas, rugsėjo 15 d. — Sulig gautų žinių Lietuvos kariuomenės galutinai likvidavo Tauragės sukilimą. Iš Kauno ir Klaipėdos atsiųsta daugiau kariuomenės ir pastatyta kovos prieš sukilėlius, pasislėpusius miškuose.

Taipgi pranešama, kad karo lauko teismui pasmerkus Tauragėje sušaudyta trys žymūs populisti (liaudininkų) vadai, vienas socialdemokratas ir du mažiau žinomi asmenys. Apie šimtas ar daugiau asmenų dar laukia karo lauko teismo.

Lietuvos profesinių sąjungų paskelbtas generalis streikas nepasisekė. Valdžios agentai areštavo visus žymesnius darbininkų vadus ir uždarė juos kalėjimui. Spėjama, kad keletas jų bus atiduota karo lauko teismui.

Visur viešpatauja kieta diktatūros ranka. Gyventojams uždrausta keltis iš vienos vietos kiton, negavus valdžios specialio leidimo. Taipgi uždrausta vaikščioti gatvėmis virš užmėto laiko. Kas nepaklauso — aštriai baudžiamas.

LIETUVOS VALDŽIOS PRANEŠIMAI.

Washington, rugsėjo 14 d. (Lietuvos Pasiuntinybė Amerikai). — Elta praneša, kad rugsėjo mėn. 12 ir 13 d. karo teismas nagrinėjo trylikos Tauragės riaušinių bylas. Septyni nuteisti mirti. Sprendimas įvykdytas. Penki gavo mažesnes bausmes, vienas išteisintas.

Taipgi Elta praneša, kad užsienio laikraščiuose tilpo žinių esą Tauragės apylinkėse tarpe kariuomenės ir sukilėlių įvyko ar vyksta smarkios kovos. Suimti Darbo Federacijos vadai, paskelbtas visuotinis streikas, krašte apsiausties stovis, šaudomi moksleiviai ir suimta virš dviejų tukstantų asmenų. Žinios neteisingos. Krašte ramu. Nėra jokių streikų ir susirėmimų. Pasilieka tik karo stovis. Moksleivių nesušaudyta (tai kas sušaudyta? Kodel neskelbiat jų vardų? „T.“ Red.). Buvo suimta apie 200 asmenų, bet dalis jų paleista.

PASIMIRĖ TAMAS NARUŠEVIČIUS.

Washington, rugsėjo 17 d. (Lietuvos Pasiuntinybė Amerikai). — Elta praneša, kad rugsėjo mėn. 16 d. mirė Tamas Naruševičius.

Kaip žinome, velionis Naruševičius buvo paskirtas Lietuvos valdžios atstovu Amerikai ir matomai tik ligą jį sulaukė nuo atvykimo į Vašingtoną atstovauti dartinę Lietuvos valdžią.

SUDUŽUS LAIVUI ŽUVO 900 JAPONŲ.

Vladivostokas, rugs. 16. — Čia gaunama žinių, kad beplaukiant laivui Wusung iš Kamčatkos, Siberijos, į Japoniją, ties Kurile salomis laivas sudužo ir nuskeno. Podrug su laivu nukendo ir jame buvę 900 japonų darbininkų.

PRIGĖRĖ DVYLIKA ŽMONIŲ.

Tampico, Meksika. — Jūrėse, ties Tampico, paskendo nedidelis laivas Pinguin. Laive buvo 20 įgulos žmonių, kurių aštuoni išgelbėta, o 12 nukendo. Jų tarpe prigėrė ir laivo kapitonas.

SKUNDŽIA ANGLIAKASIŲ UNIJA.

Pittsburgh, Pa. — Pittsburgh Terminal Coal kompanija pradėjo federalinio teismo bylą prieš United Mine Workers unią. Ji nori gauti indžionkseną prieš unią ir baigti minkštosios anglies darbininkų streiką ir reikalauja, kad unią kompanijai sumokėtų \$1,500,000 kaipo nuostolių, kurių kompanija turėjusi dėl angliakasių streiko nuo pat jo pradžios, tai yra balandžio mėnesio. Kompanija savo skundą remia tuo, kad streikas kenkia tarp-

valstybinei prekybai. Kompanija negalinti anglies išsiųsti, nes angliakasių unią neleidžianti anglies kasti.

PRANAŠAUJA DIDELĮ ŽEMĖS DREBĖJIMĄ.

Londonas. — Žinomas anglų mokslininkas Sir Charles Gregory pranašauja, kad per metus laiko atsitiksis didelis žemės drebėjimas, kuris padarys milžinišką plyšį aplink visą žemės kamuolį. Pagal minimą mokslininką, žemės drebėjimo juosta driekiantis per visą žemės kamuolio paviršių, pradedant nuo San Francisco (kur 1906 metais įvyko baisus žemės drebėjimas), per Atlantiką ir toliau, skersai vidurinę Europą, Turkstaną ir Japoniją. Mokslininkas mano, kad New Yorkas, Chicago, Londonas, Paryžius, Roma, Berlynas, Maskva ir kiti didieji miestai yra tiek toli iš žemės drebėjimo juostos, kad didelis pavojus jiems negresia.

DIDELI KARŠČIAI.

Didelių karščių sriovė nusautė vakarines Jungtinių Valstijų dalis. Ypač karščių nukentėjo Chicago. Rugsėjo 14 d. Chicagoje temperatūra siekė iki 95 laipsnių. Delei didelių karščių uždaryta mokykla. Tik vienoje Chicagoje, sakoma, žuvę apie 25 žmonės. Karščių sriovė iš vakarų persirito ir į rytines valstijas. Kai kur temperatūra rytinėse valstijose siekė virš 90 laipsnių.

ŽUVO 600 JAPONŲ.

Tokio. — Oficialėmis japonų žiniomis kilus tifonui (baisiai audrai) Kiūšu salovadose žuvo apie 600 žmonių, 2,300 sužeista ir apie 5,000 namų sunaikinta. Arti 10,000 liko be pastogės. Nuostoliai siekia iki dešimtų milijonų dolerių.

MILIONINĖS APDRAUDOS.

New York. — Spector kompanija skelbia sąrašą 182 asmenų, kurie savo gybybes yra apsidraudę nemažiau milijono dolerių. Didžiausią apdraudus sumą neša milionierius Rodman Wanamaker. Jis yra apsidraudęs už \$7,500,000.

LENKTYNĖS ORU.

New York, rugs. 19. — Iš Roosevelt Field šiandien prasidėjo orlaivinių lenktynės, kuriose dalyvauja 42 orlaiviai. Orlaiviai skris iš minimos vietos į Spokane, Wash., 2,300 mylių. Orlaiviams, pagal lenktynių taisykles, leidžiama du sykų sustoti ir kiekvienas turi vežti po vieną keleivį. Lenktynės padalytos į tris serijas. Pirmoji serija 26 orlaiviai, išskrido šiandien. Dovanų pirmajai serijai skiriama \$9,750. Antra serija išskris antradienį, trečia — trečiadienį.

Iš Lietuvos Laikraščių

KLAIPĖDOS SEIMELIO RINKIMŲ DAVINIAI.

Klaipėdos Seimelio rinkimų galutiniai rezultatai: Volkspartei gavo 10 ats., Landwirtschaftspartei — 10 ats., lietuvių blokas — 4 atst., socialdemokratai — 3 atst., komunistai — 2 atst.

IŠTREMTI REDAKTORIAI.

Rugsėjo 5 d. pasibaigė leidimas gyventi Lietuvoje „Memeler Dampfboot“ ir „Memellandische Rundschau“ laikraščių faktiniams redaktoriams Vokietijos piliečiams pp. Laubneriui, Warmui ir Brieskornui, kuriems tas leidimas praiginti buvo atsakyta.

Jie demonstracijos tikslu atsisakė savo noru aplėsti Lietuvą ir neseniai krašto poliejios buvo palydėti iki Vokietijos sienos.

SULAIKĖ KOMUNISTUS BEGABENANČIUS IŠ TILŽĖS LITERATŲ.

Neseniai Klaipėdos pasienio policija sulaukė Pagėgių Panemunėje 3 komunistų agentus, nešiusius per sieną į Klaipėdos kraštą pilnus portfelius įvairios komunistinės literatūros lietuvių, vokiečių kalba. Pažymėtina, kad suimtųjų portfeliai buvo užspauduoti Tilžės komunistų antspauda. Suimtieji pristatyti karo komendantui.

GAJSIOJI BYLA.

Garsioji byla apie bendro vė „Alfą“ Kauno apygardos teismo nutarimu perduota Kauno miesto II-os nuovados teismo tardytojui pravesti. Iki šiolie, išsiaiškinta per 280 nukentėjusių, kurie šokių ar tokiu būdu liko bendrovės „Alfos“ nuškrusta: Vien tik 150 „amerikonų“, kurie įnešė „Alfai“ po 1300 litų neva už pirkimui Brazilijoje žemės.

TEISIA KOMUNISTUS.

Rugpjūčio 18 d. prie 5 pėst. pulko įvyko karo teismas, kuriame buvo kaltinami 7 asmenys del komunistinės literatūros kariuomenėje ir visuomenės tarpe platinimo. Teismas, nusprendė: Antaną Ruminavičių mirtimi, kitus penkis — įvairiam laikui kalėti ir vieną išteisino. Prie 2 pėst. pulko karo teismas, išnagrinėjęs dviejų komunistų — E. Genigo ir Vl. Banaičio bylą,

New Yorko uosto darbininkai reikalauja 10 centų valandai daugiau. Iki šiol jie gaudavo 80 centų valandai. Prie uosto darbininkų unijos priklauso 45,000 rankpėnių. Jų algų kontraktas baigiasi 30 dieną rugsėjo. Jei darbdaviai nesutiks pakelti algas gali įvykti uosto darbininkų streikas.

kurioje jie kaltinami priklause slaptai komunistų organizacijai, turėjusiai tikslą nuversti esamąją tvarką, nubaudė Banaitį mirtimi, o Genigą iki gyvos galvos kalėti.

AUTOBUSAS SUVAŽINĖJO.

IX. 2 d. Šančiuose ties plačiųjų gelžkelių dirbtuvėmis pil. Paškauską lipanti iš traukinėlio autobusas suvažinėjo. Nukentėjusius sunkiai sužeistas, nugalentas ligoninėn. Autobusas nesustojęs nuvažiavo.

TRUMPAI APIE VISKĄ.

— Vidaus R. Ministerija uždraudė įvežti ir platinti Rygoj leidžiamą lietuvių kalba dvisavaitinį laikraštį „Liaudies Balsą“.

— Karo Komendantas nu baudė „Liet. Žinias“ 250 lt. ar 14 parų arešto.

— Rugp. 27 ir 28 d. Kaune buvo atsilankę Tarpautinio Darbo Biuro direktorius Alb. Thomas. Rugpjūčio 17 d. jis turėjo pasikalbėjimą su prof. s-gų atstovais.

— Karo teismas prie 8 p. pulko Šiauliuose rugpjūčio 20 d. G. Zaberblatą, Z. Kirkelį ir L. Vilenčikytę nuteisė po 15 metų sunkiųjų darbų kalėjimo ir B. Biskaitę 9 metų. Nubaustiems atimtos visos teisės. Kadangi visi nuteistieji nepilnamečiai, jiems bausmės trečdaliu sumažinta. Visi buvo kaltinami kaip komunistai.

— Palangoj nusišovė nuovados viršininkas Leonas Pikunas. Jis — tarp kitko, vedė tardymą p. Romano. Nusižudymo priežastis, spėjama, tarnybiniai dalykai.

— Nuteistam mirti Banaičiui gyvybė dovanota.

— Profesinių Sąjungų Centro Biuras įteikė tam tikrą memorandumą Tautų Sąjungos Tarp. Darbo Biuro direktoriui Alb. Thomui. Memorandume nušviesta, kokioj būklėj dabar gyvena Lietuvos darbininkų profesinės sąjungos.

— Naktį iš rugpjūčio 21 į 22 d. Alytų policijos ir kareivių pagalba padaryta krata pas visus Alytaus gyventojus. Tikrinta dokumentai ir suimta apie 150 asmenų, kurie, regis, vėliau paleisti.

Alytus. Dvarininkai sumazino uždarbį ordinarninkams. Anais metais mūsų apylinkėje ordinarninkas gaudavo javais 80—110 pudų, 2 karves, 2 avis ir kit. dabar javų 60 pudų, 1 karvė, o avių visai nelaiko. Darbas visur nuo tamsos iki tamsai. Apie butų remontą nė nekalbėk. Ogi butai darbininkų! Blogiausia yra išparceliuotose dvaruose su 80 ha. Bendrai, su dvarininkais susikalbėti sunku.

Iš Darbininkų Gyvenimo

Rugsėjo 7 d., Chicagoje, iširo Illinois valstijos angliakasių ir kompanijų atstovų derybos streiko užbaigimui. Jiems išsiskirstant algų klausimas pasiliko toje pačioje padėtyje, kaip ir streiko pradžioje buvo.

Vokietijoje žymiai sumažėjo bedarbių skaitlius. Sausio mėnesį, š. m., profesinių sąjungų narių bedarbių buvo 555,000, o liepos mėnesį tebuvo tik 199,000.

Varšavos komisijos pranešimu, pragyvenimo nimomumas Lenkijoje dabar pasiekė 8 zlotus du grošiu į dieną. Taigi kiekvienas turėtų uždirbti bent 10 zlotų į dieną. Bet tiek uždirba tik nedaugelis gerai apmokamų amatininkų. Didelė dauguma teuzdirba vos 3—4 zlotus į dieną, moterys 2—3 zlotus. Trečdalis bedarbių gauna pašalpos 1—2 zlotų į dieną, kiti badauja.

Iš Chicagos pranešama, kad šiame mieste yra mažiausia apie 100,000 bedarbių. Svarbiausia priežastis gal bus tai, kad daugelis žmonių Chicagon atvyksta iš nepersenai potvinių nukentėjusių pietinių valstijų,

sumažėjęs ukių darbams višurinėse vakarų valstijose ir iš miestų, kur darbai pradedą apsidodinėti.

Praeitą savaitę E. St. Louis'e, Ill. įvyko Illinois Valst. Darbo Federacijos konvencija. Tarp daugelio tarimų, pažymėtina: kreipti domės į plaukimą pigių darbininkų į Jungtines Valstijas. Amerikos darbininkų gyvenimo sąlygos turi būti išlaikytos, todėl būtina reikią, kad negeidžiamas imigracijos dalykas būtų tuojau sureguliuota.

Pajuris (Tauragės apė.). Miestelis nedidelis, tačiau gyventojų, kurie gyvena iš dienos uždarbio, yra nemažai. Darbo nėra, todėl daugeliui tenka vargti ir skursti arba kartais ir ypatingų priemonių griebtis sau duonos kąsniui užsidirbti.

Dabar tik vietos darbininkai apsidžiaugė, kai pradėjo pilti pylimus prie Juros tilto. Čia dirbdami nors sunkų ir pavojingą darbą, uždirba 6—8 lt. per dieną. Tik toli gražu ne visi gauna darbo, nes bedarbių ir apylinkiniuose kaimuose yra daug.

Keistas Viliojimas

Kelis jau kartus spaudoje rodesi ir speliuojimų ir istisų konstitucijos keitimo projektų, kuriuose neva vyriausybė patiekianti tautos atsisakimui.

Kiekvieną kartą, kada tokie projektai pasirodydavo, piliečiai kalbėjo ir rimtai svarstė juos, kaip tikrus vyriausybės projektus. Ir koks pagrindas buvo įtarti, kad jie išeina ne iš oficialių šaltinių? Visuose juose buvo pravestos „reformos“, apie kurias kalbėjo tautininkų partijos Centro Komiteto nutarimai, visuose juose buvo siekiama „pastovios valdžios“. Be to, praslinkus keiliems mėnesiams nuo pervosmo, visiems rodesi natūraliu daiktu, kad konstitucijos keitimo projektai būtų pagaliau paskelbti.

Tačiau kiekvieną kartą, kada tie konstitucijos keitimo projektai pasirodydavo, po kelių dienų paaiškėdavo, kad tai dar nėra „tikrieji“ projektai, kad vyriausybė dar tik ruošianti „tikrąjį“ projektą ir tt. Spaudai, kuri leisdavosi į pasirodžiusių „projektų“ kritiką, po tokių paaiškinimų darėsi nei šis nei tas. Ir nėra ko stebėtis, jeigu visuomenėje atslugo susidomėjimas bendrai visais tokiais projektais.

Tačiau bene rekordinį šposą iškirtė šioje srity tautininkų organas. Savo 195 Nr. šis laikraštis pažadėjo išspausdinti „pakeistos konstitucijos projektą“ ir tučtojų paaiškino, kad nors „spausdinamas rytoj projektas yra tas projektas, kurį svarsto dabar vyriausybė“, bet „jame dar gali būti šis ar tas naujai įdėjai, pakeista arba

išmesta“. Išeina, kad, iš vienos pusės, konstitucija jau pakeista, o iš kitos pusės, ta pakeista konstitucija dar gali būti ir toliau keičiama.

Ir reikia manyti, kad tikrumoj taip ir yra, kaip „Lietuvius“ rašo. Paruošiamas visiems konstitucijos keitimo projektas, jis svarstomas. Atsineša kas geresnį, daromi pakeitimai. Ir taip tęsiasi jau aštuoni mėnesiai.

Žinoma, konstitucijos keitimas svarbus dalykas. Bet nejaugi tautininkai, stodami prie valdžios vairo, nežinojo ko jie nori.

Ar norams išaiškinti yra reikalingi metai svarstymo?

Be to, kaip gražiai skamba „Lietuvy“ išvadžiojimas apie tai, kad, girdi, „labai svarbu, kad spauda ir visuomenė, susipažinusi su skelbiamuoju projektu, galėtų pasvarstyti, ar visa, kas reikalinga pakeisti, yra pakeičiama, ar taip yra keičiama, kaip reikėtų, ar nėra dar ko, kas reikėtų dar į konstituciją įdėti“ ir tt. ir tt.

Tikras sirėnos balsas, siekiantis savo daina pasklėpti.

Todel mes apėjome, kad „Lietuvy“ pavyktu tokiu būdu sujudinti plačiąją visuomenę savo projektu.

Tačiau, iš kitos pusės, negalime nepastebėti, kad senai metas jau ir „tikrąjį“ konstitucijos keitimo projektą paskelbti. Tegul jis bus ir blogas, tegul mūsų demokratiškai visuomenei ir nepriimtinas, bet paskelbus jis bus matyt bent kelias, kuriuo tautininkai mano vesti mūsų kraštą.

(„Liet. žinio“).

T E V Y N Ė

Savaitinis Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. Vitaitis - Redaktorius.

307 W. 30th St., New York City.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamas raštas Redakcija trumpina ir taisyti savo nuožiūra. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, eilės, pranešimai ir tt., naikinama ir autoriams negrąžinama, jei nėra pridėta pašto ženklelių jų sugrąžinimui.

NAUJI ĮVYKIAI LIETUVOJE.

Amerikonų spauda paskelbė Rygos žinias ir Lietuvos Pasiuntinybės Amerikai jas patvirtino, kad rugsėjo 9 d. Tauragėje įvyko kruvinos riaušės — sukilimas. Taipgi Lietuvos Pasiuntinybės Amerikai praneša, kad tą pačią dieną ir Alytuje tokis pat sukilimas buvo rengiamas, tik esą neradę prijauniančių tokių žygių paspruko Lenkijon su sukilimo rengėjais. Tauragėje nukauta vienas sukilimo dalyvių ir kariuomenės leitenantas ir du sužeisti. Taipgi esą sukilėliai bebėgdami Latvijos sienos link susišaudė su Kretingos policija ir nušovė nuovados viršininką.

Šitas žinias paduoda Lietuvos valdžios įstaiga Amerikoje, kuriai įvykius pranešė kita tos pačios valdžios įstaiga Elta. Neturint patikėtinų žinių iš pašalinių šaltinių, peranksti daryti galutiną išvadą šituo liudnu įvykiu Lietuvos gyvenime.

Nors Lietuvos valdžios žinių šaltiniai kaltina socialdemokratų šitų riaušių surengime, tačiau kartu praneša, kad tarpe šimto suareštuotų asmenų sąrašą su šiomis riaušėmis yra ir keli žymūs liaudininkai, butent: Kvieska, Žygelis, Petrauskas, Tornau, Bildušas ir Švambarys. Už ką tad suareštuoti žymūs liaudininkai, jei tik vieni socialdemokratų kaltinami riaušių rengime?

Pagaliam, jei Tauragės riaušinių žygis buvo grynai politinio pobūdžio, tai kaip tas galima suderinti su valstybės banko apiplėšimu? Čia kas nors yra paslėpto ar gal paprastų banditų žygis norima paversti politiniu dalyku. Mums yra gerai žinomi augščiau išvardintieji liaudininkų veikėjai ir jiems niekas negali primesti nei banditizmo tikslų, nei noro Lietuvą praeiti. Už ką tad juos valdžia suareštavo? Kodel valdžios agentūra nepraneša jų prasikaltimo? Štai delko mes turime pamato abejoti apie šių Eltos pranešimų bešališkumą ir teisingumą.

Nors nuo galutinų išvadų prisieina susilaikyti, bet vie na yra aišku: jei perversmininkai būtų leidę išrinkti Seimą ir konstitucijoje numatyto būdu sudaryti valdžią, tai ir šitokios įvykiams nebūtų buvę pamato ir dirvos. Lietuva pergyveno nemažų priespaudų ir prie buvusios klerikalinės valdžios, kuomet tie patys pp. Smetona ir Voldemaras buvo persekiojami — pirmasis kalėjiman pasodintas, o antrasis ištremtas į Varnius koncentracijos liogėron, bet niekas nei nesvarjojo apie bent koki sukilimą ar riaušes. Bet kuomet šian

dieniniai valdonai patys padarė pradžių sukilimams ir net nesistengia teisėtu keliu atitaisyti — konstitucijiniai teisėtos padėties atstatyti, tai ir prasideda riaušių epidemija ir jei ko, tai Lietuvoje gali atsiverti Meksikos amžinasis revoliucijų vulkanas.

Jei dabar Lietuvoje būtų Seimas, jei to Seimo kontroluojama valdžia tvarkytų kraštą, tai nežurint kas pasikėsintų panašias riaušes kelti, visi Lietuvos žmonės ir visa Amerikos lietuvių išeivija griežtai pasmerktų tokius Lietuvai žalingus žingsnius. O dabar?... Dabar bus ir Lietuvoje įvairiausio nusistatymo žmonių delei šio įvykio ir čionai, Amerikoje, kiekviena grupė tą įvykį aiškinsis savaip ir dar didesnis suirimas mūsų gyvenimui bus įneštas.

Nežiurint kokiais motyvais ir kas tokias riaušes Lietuvoje sukėlė ar rengiasi kelti, vistiek užtai yra kalčiausi dabartiniai Lietuvos valdonai, kurie užsispyrę kraštą valdyti diktatūros priemonėmis ir neleido Lietuvos piliečiams iki šiol daryti naujo Seimo — teisėto krašto valdytojo, kuriam visa tauta daugiausiai pasitiki. Visa tauta stotų prieš pasikėsinimą teisėtą tvarką nuversti, prieš konstitucijos išniekinimą. O šiandien kas Lietuvą valdo?... Pagaliau ir patys šian dieniniai Lietuvos valdonai netiki konstituciją.

VIENPUSIŠKI PARTIZANTAI.

Lietuviškieji komunistai net ir į žmogaus gyvybę žiuri vienpusiškai partizan- to akimis. Kuomet jų partijos žmonių valdomoj Rusijoje būriais žudomi žmonės už prasižengimus valstybės tvarkai, tai jie nei pu se žodžio prieš tai nieko ne sako. Šitame atveju, komunistų nuomone, taip ir reikia daryti. Bet kuomet kitose valstybėse net už didesnius prasikaltimus prieš valstybės tvarką nužudo vie ną kitą komunistą, tai šitie žmoneliai pilna gerkle šaukia ir tokius atsitikimus kruvinomis ašaromis aprašo. Žuvusius savo vienminčius „garbingais už laisvę numirėliais“ vadina.

Šitam dar kartą įrodyti galime kad ir šių dienų įvykiais Lietuvoje ir Rusijoje. Lietuvoje karo teismas teisė duim atvejais devynis komunistus, kurie buvo kaltinami už priklausymą slapta komunistų organizacijai, turėjusiai tikslą nuversti esamą tvarką ir už agitaciją kariuomenėje ir visuomenėje Rusijos komunistinės valdžios naudai. Reiškia, buvo instiguojuama visuomenė ir kariuomenė prieš sukilimo prieš esamą krašte tvarką. Teismas nu teisė du apkaltintųjų mirties bausmei, šešis įvairiam laikui kalėti ir vieną išteisino.

Prieš šituos įvykius Lietuvoje komunistai draskosi ir visokiais piktais žodžiais koliaja Lietuvos valdžią ir garbina žuvusius ir nukentėjusius savo draugus. Už tai komunistų negalima bu jauti kaltinti, nes ypač mirties bausmė visokiais atvejais yra smerkiama.

Bet štai rugsėjo 13 d. amerikonių spauda skelbia žinias iš Leningrado, kad tenai nuteista mirties bausme devyni asmenys ir net viena moteris jų tarpe ir dvylika kalėti nuo šešių mėnesių iki aštuonių metų. Bet prieš šitą mirties bausmę mūsų komunistai nei pu se žodžio neprasitaria ir be abejonės jie tuo pilnai patenkinti. Šitam atsitikime nuteistieji apkaltinami šnipinėjime Anglijos naudai.

Sąžiningam žmogui, kuris bauris visokių žmonių žudymų, šituose atsitikimuose yra tik tas skirtumas, kad vienus žudo komunistų valdžia tik už šnipinėjimą tolimos valstybės reikalams, o kitus žudo tautininkų valdžia už pasikėsinimą nuversti esamą krašte tvarką, net suagituotos kariuomenės pagalba, kaimyninės valstybės naudai. Valstybingumo, įstatymų ir pačių valdžių akimis žiurint nubaustųjų Lietuvoje prasižengimas yra nesulyginamas su sunkesniu, negu Rusijoje nubaustųjų.

Tačiau nuoširdaus mirties bausmės prieš akimis žiurint skirtumas yra tik tas, kad skirtingų partijų valdžios atlieka tą patį smerktiną ir žiaurų darbą: naikina žmogaus gyvybę, kuri yra brangiausia dalyku pasauly. Mirties bausmė visais atsitikimais ir Lietuvoje, ir Rusijoje, ir visame pasauly yra smerktina. Kiekvienas sąžiningas žmogus, kuris brangina žmogaus gyvybę, privalo griežtai pasmerkti šitokius atsitikimus, nežiurint kur jie įvyksta ir kokiais motyvais tas daroma.

Bet komunistai kitaip į tai žiuri. Jie mirties bausmę smerkia ne iš principo, kaip barbarišką viduramžių liekaną, bet tik tokiais atvejais, kuomet kiti komunistus žudo. Kuomet komunistai žudo savo priešus, tai jie tam pritaria ir net pasigėri tuomi. Vadinas komunistai net ir į žmogaus gyvybę žiuri vienpusiškai partizanų akimis.

PROGRESO AUKOS.

Jokia žmonijos pažanga nepasiekama be aukų žmonių gyvybėmis. Visokio pasaulio progresas nusiseš mažiau ar daugiau aukų žuvusiais drasuoliais. Nors dažniausiai drasuoliai rizi kuoja savo gyvybę turėdami prieš akis tik asmenines ambicijas: pasižymėjimą, garbės pasiekimą, bet jei nebūtų tokių drasuolių, tai ir pasaulio technikos progresas nebūtų pasiekęs tokios augštosios, kokios šiandien yra pasiekta.

Šiandien daugiausiai aukų pasiima skraidymas padangiuose eroplanais ir lėkunų noras naujų laimėjimų pasiekti. Daromi stačiai desperatiški žingsniai, kad tik pralenkti kitus, kad tik daugiau pasižymėjus. Ir nuo to laiko, kaip pulk. Lindbergh pasekmingai per skrido platųjį vandenyną, jau viršaus 20 lakunų žuvų jūrų gėlmėse. Tarpe žuvusių yra ir dvi moterys: Anglijos 60 metų amžiaus kunigaikštė ir jaunuolė De troito mokytoja. Ir prieina jau prie to, kad šimtai drasuolių pasirizusių skristi naujų rekordų siekiant. Va-

dinas, drasuolių nebaigtina nei tos didelės aukos žuvusiais, kurios tik kelių pastarųjų savaitių laiku jau viršaus dvidešimties pasiekė.

Neveltui tad ir valdžios sferose bei visuomenėje ke liamas balsas, kad užkurtus kelių drasuolių žudymais. Nekurios Europos valstybės ir Kanada rengiasi neleisti savo lakunams skristi per didžurius. Prie to raginama ir mūsų krašto valdžia.

Gal būtų pilnai vietoj pri laikyti drasuolius nuo aiškiai pražūtingo drasumo. Bet vargiai by kurios šalies valdžia galėtų visiškai uždrausti lakunams naujų laimėjimų siekti. Pagaliau būtų ir nenaudingas toje linkmėje progreso stabdymas.

DIKTATORIŲ PARLAMENTAS

Ispanijos valdonai pagaliau nusitarė atsteigti neva parlamentą, pavadindami jį Tautiniu Seimu. Jau karalius Alfonsas pasirašė reikalingą įstatymą ir neužligo bus sudarytas seimas.

Bet tai nebus jokia istatimavystės įstaiga — bus tik pasitarimo ir valdžiai patarimų teikimo susirinkimas. Visas darbas paskirstytas komisijoms ir pilnumo susirinkimai bus laikomi tik kiekvieno mėnesio paskutinę savaitę ir tai tik šešių valandų laikui. Seimas tik apsvartys ir pasiūlys valdžiai: diktatoriui Primo de Rivera ir karaliui Alfonsui, priimti įstatymus, ar jų papildymus ir pataisymus. Diktatoriai pasilieka sau pilną teisę su tokiais seimo pasiūlymais daryti kas jiems tinkama.

Apart to, seimas bus sudarytas tokiu būdu, kad valdžia paskirs daugiau nei pusę to seimo atstovų ir žmonių išrinktieji galės patekti į seimą tik tokie atstovai, kuriems valdžia nesipriešins. Žodžiu, šio Ispanijos diktatorių parlamento atstovai turės tokią „laisvę ir galią“, kad privatiškai galės keiktis kiek tik norės, jei tas bus daroma tik artimų draugų būrely. Šitokia išvadą padaro vienas rimtas amerikonių laikraštis apie šį Ispanijos seimą.

Delei pasaulio akių ir savo krašto žmonių nuraminimui Ispanijos diktatoriai daro juokus iš parlamentarizmo. Vienok jie tik save kulturingo pasaulio pajumai pasistato. Pasaulis ponesenovei žiūrės į juos kaip į žiaurius diktatorius, žmonių teisių mindžiotojus ir demokratijos priešininkus. Šiandien pasaulio vaikiškais žaislais neapgausi.

„Amerikos Lietuvis“ vėl eina savo senuoju formatu. Sumažyt formatu išėjo tik du numeriai. Kažin ar p. Paltanavičia norėjo pasigarsinti tokiu būdu, ar norėjo tik sužinoti kiek jis turi draugų ir kas yra jo priešais? Bet greičiausiai nei vieno, nei kito neatsiekė.

Apaskaičiuojama, kad kasmet miršta džiova apie 10 milijonų žmonių visame pasauly. Bulgarijoje džiova miršta daugiau žmonių, negu bile kurioje pasaulio valstybėje. Daktarai sako, kad džiovos artimiausiais draugais ir pagalbininkais yra skurdas ir žmonių tamsumas. Tas reikėtų, kad Bulgarijos

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrinį veda DR. A. J. KARALIUS, 3303 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriniui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai pažymėtu antrašu.

DAUGIAUSIA ŽINOMA LIGA.

Rašo Dr. A. J. Karalius.

Senovėje aigiptėnai žinojo gonorėją (triperis arba klepas) ir gan daug apie tą ligą prirašė ant akmenų ir mums paliko. Žydų vadas Maižiešius biblijoje (Pirma knyga Maižiešiaus) duoda žydams patarimų kaip užsilaikyti susirgus ir net kaip gydytis. Jisai prisako visiems sergantiems šita liga neturėti lytinių santykiavimų su žydų moterims (su kaimynų moterims jisai nedraudžia reikalų turėti). Matomai žinojo Maižiešius, kad gonorėja užkrečiama ir limpama liga. Apart to, jisai liepdavo žydams, šita liga sergantiems, švariai užsilaikyti ir dažnai maudytis.

Beveik nuo neatmenamų laikų gonorėja išsiplatino Europoje, ypatingai po kryžiaus karų. Mat tuose laikuose tukstančiai dievobaimingų auropiečių keliavo į Jeruzolimą atvaduoti Jezaus grabą ir mušti nekrikščionių. Tukstančiai jų žuvo, o sugrįžę parnešė saviesiems gonorėją, sifilį ir kitas venerines ligas.

Gonorėją populiarizuoja visos armijos. Kol Lietuvoje nebuvo armijos tol ir gonorėja žydėjo tikrai didesniuose miesteliuose, o dabar jau ir kaimiečiams šita liga gerai žinoma. Kauno daktarų laikraštis „Medicina“ aiškiai pasako, kad Lietuvoje gonorėja dabar jau populiariska liga. Ir visose šalyse jinai gerai žinoma ir labai prasiplatinusi. Aplamai imant visame civilisuotame sviete šita liga serga ne mažiau trečdalis žmonių. Aiškiau pasakius bus šitaip: trečia dalis visų žmonių turėjo šitą ligą, turi arba dar turės. Amerikoje didesnė dalis vyrų sirgo, serga arba sirgs gonorėja. Moterų žymiai mažiau, o vaikų sulyginamai nedaug.

Kodel tiek daug žmonių serga gonorėja (klepu)? Galima pasakyti:

1. Žymi dalis liuosų moterų (tokių, kurios su bet koku vyru užsiima) turi gonorėją. Jos truputį apsigydo, o paskui apkrečia vyrus. Yra ir vadinamų gerų moterų, kurios turi šitą ligą, bet gėdinasi gydytis. Liga pradžioje jas mažai kankina, o paskui tai prisieina eiti „ant operacijos“...

2. Daugybė vyrų neišsigydo. Tikiai apsigydo. Paskui pradeda girtuokliauti. Liga, taip sakant ligos perai, sulenda gilyn. Toki vyrai apkrečia „kaltas“ ir „niekaltas“ moteris.

3. Girtuoklybė geriausia gonorėjos talpininkė. Be degtinės, tiesą pasakius, sunku šita liga apsikrėsti. Apsigėręs vyras

žmonės yra tamsiausi ir todėl didžiausiam skurde gyvena.

Kukluksų užvaldytos Indiana valstijos gubernatorius apkaltintas pasikėsiniame prigavytėms ir papirkimams. Taipgi Indianapolis miesto majoras apkaltintas pasižymėjime neteisėtais darbais rinkimuose, kad savo grupei laimėjimus užtikrintų. Teisme šių bylų nagrinėjimas galutinai pasakys visą teisybę ir gal daugiau darbelių kukluksiškų politikierių išskels aikštėn. Apsivalymas Indiana valstijai nuo moraliai supuvusių politikierių būtų geru pasigarsinimu.

Ivykusi Romano-Brundoz tragedija Palangoje sujudino ne tik Lietuvos augštasias sluoksnius, bet ir Amerikos lietuvių spauda tą ludną atsitikimą plačiai atžymėjo. Vienok nei vienas Amerikos lietuvių rimtųjų laikraščių šituo atsitikimu nesvaido katalikams į veidus, nors p. Romanas visą laiką buvo garbinamas kaip žymus klerikalų veikėjas. Tai yra neatsakomo, negalėjusio susivalinkybes atsižvelgus, pastaruojai pasitaikyti visų partijų ir pačių žmonių tarpe. Verciu ku-

nepaiso ką daro... Apsikrėtusi moteris dar mažiau paiso...

4. Moterų paskutinių dienų mados vyrus vilioja. O jau mūsų dienų džiazas ir aplamai šokiai... Vyras susispaudžia su motere ir tt. Paskui stiklis kitas ir jau gera proga apsikrėsti gonorėja.

5. Tose šalyse, kuriose prostitutės daktarų peržiurimos, truputį daugiau šansų išlikti sveikam, bet kur tos mreginos slapstosi purvinuose namuose, kur jų niekas neekzaminuoja, tai jau sunku išvengti gonorėjos, nes jos beveik visos ta liga serga...

6. Mūsų vadinami doros mokytojai bando pamokslais, gaudinimais ir kitais panašiais budais sulaukyti vyrus ir moteris nuo lytinių santykiavimų (nuo vadinamo paleistuvavimo). Vienok žmogaus prigimtis, ypatingai vyro prigimtis, daug galingesnė už visus ir visokius pamokslus arba gaudinimus pekla ar kuom kitu. Žmonės pasiklauso pamokslų, bet kai tik pamato priešingos lyties asmenį, tai moralisto žodžius užmiršta... Neturėk jokių reikalų su merginomis, tai busi sveikas. Taip. Lengva pasakyti, bet išpildyti tai jau kitas dalykas. Lauk kol apsivesi — geras patarimas, tik tai gaila, kad daugumai prisieina per ilgai laukti. Truksta pinigų, o čia paskui dar vaikai ir sykiu kitokios bėdos vaidenasi...

Ir del to venerinės ligos plėtojasi... Ypatingai gonorėja.

O kas daryti? Tai-gi kas daryti?

Medicina surado budus kaip apsisaugoti nuo šitos ligos ir kitus apsaugoti. Bet tik pradėk tu žmogus aiškinti kaip apsisaugoti nuo gonorėjos, tai tuojauš tau ir drožia kokis nusėnęs moralistas: tamsta ragini žmones paleistuvauti, tamsta nedraudžia nuo nelegališkų lytinių santykiavimų ir tt. Sakė man vieną kartą vienas moralistas šitaip: venerinės ligos tai Dievo bausmė už griekus — negriešyk, tai ir ligos negausi...

Graziai pasakyta, ar ne? Graziai, bet gaila, kad kvailai. Išėitų, matote, šitaip: Dievas sutvėrė lytinius geidulius vyrų ir moterų, o paskui sutvėrė gonorėjos bakterijas, kad jos pagamintų ligą tiems, kurie tais Dievo sutvertais geiduliais naudosis.

Ne, gerbiamieji, mums nelieka kitokios išeities kaip tikiai kiekvienam ir kiekvienai žinoti kaip apsisaugoti nuo šitos visame sviete išsiplatinusios ligos gonorėjos. Turime viską apie ją žinoti, o paskui tai jau galėsime prie reikalo, kad ir pamokslu kito paklausti. Kitos išeities nėra. Vyras palieka vyrų — nieka tu čia nepadarysi: jam graži mergina visada, taip sakant, širdį sujudina. Bukime atviri ir ieškokime apsisaugojimo budų, kurie jau išrasti ir kuriuos kiekvienas galime lengvai pavartoti.

Tiek šino tarpu. Sekamas mano straipsnis bus apie tai, kaip apsisaugoti nuo gonorėjos.

LIETUVĖ BURTININ- KĖ PAS LENKUS.

S. T. „Gazeta Warszawska“ praneša apie tokį nepaprastą įvykį. Pas sergantį Lenkijos užsienių reikalų ministerį Naleskį į gulimąjį kambarį slapta įsi-skverbusi kažkokia sena moteriškė. Ligonis buvęs kambary visai vienas. Senė, matomai, lietuvė, priėjusi prie lovos ir pradėjo kalbėti kažkokius burtų žodžius lietuviškai ir daryti paslaptingų žestų rankomis. Ministeris nusigandęs. Surinkęs paskutines jėgas, jis paskambino tarnams, paskui apalpo. Atvykę tarnai pamatė prie ministerio lovos beprotę moteriškę su baisia grimasa veide ir garsiai keikiantįjį ministerį. Senoji tuoj atiduota poliečiai. Jokių dokumentų nerasta. Tardymas nieko neparodęs, nes ji nieko nesako. Nesu-prantama esą, kaip beprotė galėjusi niekam nepastebint iš Lenkijos pakraščio atvykti Varšavon ir patekti į ministerio gulimąjį kambarį. Byla tardoma. Laikraštis pastebi, kad ministeriui lietuvių burtai nieko nepakenkė.

JAUNIMO KELIAI

SUSIVIENIJIMO
LIETUVIŲ AMERIKOJE
JAUNULIŲ SKYRIUS

Kol dega krutinėj šventa ugnis toji,
Kur traukia prie darbo ir duoda tiek vieko,
Jog menkas ir silpnas net milžinui stoji,
O dirbt, idant neitų ugnis ta ant rieko.
KUDIRKA.

Redakcijos Straipsniai

DABAR LAIKAS.

Ruduo jau veik čia. Jaunimas jau sėdi mokyklų suoluose. Jaunimas jau vėl lavinasi, idant pasiekus gyvenime to laipsnio, kurio siekė visi tie, kas tik norėjo šį-tą sau, savo tautai ir žmonijai gerensio atlikti.

Mokyklų suoluose ir lietuvių jaunimo tūkstančiai sėdi. Nedykai. Daugelis tų jaunuolių jei ne tarp lietuvių, taip tarp svetimtaučių bus atsiekę augštas vietas. Daugelis tų jaunuolių bus dideliais žmonėmis.

Lietuviams reikia didelių žmonių. Besimokinančioji mūsų jaunimo ji karta šitai turi įsitęmyti. Jie kiekvieną savo mokymosi dieną turi nors valandėlę-kitą švesti lietuvių reikalams. Jie, atliekamu laikui, turi dalyvauti lietuvių gyvenime, svarstyti lietuvių reikalus, rašyti apie savo darbuotę.

Dabar laikas. Dabar, kuomet einate į mokyklas, kuomet dažnai jums priseisa apie šitą rašinėti, atsiminkite ir lietuvių reikalus, atsiminkite lietuvių laikraščius ir juose svarstykite, aptarkite savo būtinuosius reikalus.

„Jaunimo Keliai“ atduri jaunimo reikalams. Todel visi jaunuoliai, kurie prie SLA. priklauso ir kurie nepriklauso, Amerikos lietuvių jaunimo reikalais galite pilnai išsireikšti šiame skyriuje.

Ištraukos iš Istorijos

Veik trys tūkstančiai metų pirm Kristaus gimimo Aigipto gyventojai buvo civilizuoti. Jų civilizacijos pėdsakai dar ir dabar randama. Pavyzdžiui, milžiniški piramidai ir maldiniamai, kurie dar ir dabar keleivių domėj traukia ir kurie parodo nors dalį buvusios civilizacijos. Aigiptėnai taip pat buvo išradę raštą ir kitus dažnai vartojamus daiktus. Laikui bėgant ta Aigipto civilizacija buvo Romo valdžios paversta. Tiesa, tas įvykis ne taip greit. Pirmo aigiptėnai buvo paversti asyru, paskui persų ir tik po tam atsirado graikai ir romėnai, kurie pergalėjo visus ir užvaldė visas žemes. Jie paverė ir tų laikų civilizaciją.

Apie kalbamą laiką, kuomet aigiptėnai jau buvo civilizuoti, graikai ramiai sau gyveno tose vietose, kuriose ir dabar gyvena ir jiems nė į galvą nedingtelėjo, kad už jų gyvena kiti žmonės, kita rasė.

Graikija išrodė labai puikiai. Gamta buvo graži. Dangus buvęs mėlynesnis, negu mūsų žemėje (Amerikoje), žiemos trumpos ir neperšaltos, savaros gėlės ir gyventojus patenkino. O kur tik nepažvelgsi — visur augsti kalnai ir gili, pilnos gėlių daubos ir pakalnės bei bangaujanti, mėlyna jūra.

Kadangi mes kalbame apie senus laikus, tai tuomet Kristus dar nebuvo gimęs ir niekas apie jį nebežinojo, bet žmonės turėjo dievačius ir tikybas kaip kad ir dabar turi.

Tų laikų graikai turėjo daug dievų taip, kaip ir senovės lietuviai. Tačiau graikų dievai buvo kitokie, negu lietuvių. Graikų Trejybė susidėjo iš Jupiterio, Neptuno ir kitų. Be tų dievačių jie turėjo daugybę mažiau garbinamų ir augštinamų dievų.

Tam tikru laikui visi Graikijos žmonės susirinkdavo pasimelsti ir atiduoti pagarbą savo dievačiui Jupiteriui. Ta vieta buvo rami ir ant augšto kalno, nuo kurio matėsi jūra rytų ir vakarų krašte. O medžiai ir galingi miškai, pilni visokių dievačių šniokštė ir įvairinę maldą kalbėjo dievačiui Jupiteriui kartu su žmonėmis.

Tas kalnas buvo vadinamas Olimpja ir radosi šiaurinėje Graikijoje. Bet ramiai žmonės neilgai gyveno. Tuojau pradėjo statyti karo ir prekybos laivus ir komerciją išvystyti. Atsirado gerų jurininkų. Tokie žmonės buvo leidžiami pirkliauti ir atrasti daugiau žemių.

Kuomet graikai pradėjo jurininkauti, už kelių dešimtų mylių nuo jų pusiausio jie užtikio žemę, kur gyveno galin-gia trojų tauta.

Prasideda karas. Sakoma, kad ir patys dievai šitam kare gelbėjo, bet ir jie pasidalino — vieni už graikus, kiti už priešus. Karas tęsėsi per penkiolika metų. Laimėtojai buvo graikai.

Juozas Petrauskas,
Jaunuolis, SLA. Narys,
St. Louis, Ill.

Jaunystės Atsiminimai

Budami jauni mes — aš ir mano draugai — susirinkdavom į vieną gričių ir ten įvairiai žaisdavom. Kadangi tame name gyveno 100 metų senukas, tai mes maldaudavom jo, kad jis mums kokių nors pasakų papasakotų arba senoviškų dainelių padainuotų.

Vieną kartą jis mums štai kokių pasakėlių nusakė.

Merginų Vakaruškos.

Keletas merginų susedavo vakarautų. Ypač dažnai jos tai darydavo žiemų vakarais. Susirinkusios merginos verdavo, siūdavo ir dainuodavo.

Vėlam nakties laikui atėjus pas merginas atėdavo gražių valikų. Jie budavo ypatingi, nes tik su viena nosies šnirpšle. Tuos valikus merginos vadinavo vokitukais. Kada merginos juos įsileisdavo į vidų, jie tuojau pavirsdavo velniais ir tas merginas kur tai išnėsdavo. Apie tas merginas ir po šiai dienai, sakė senukas, niekas nieko nežino.

Pilis ir Akmuo.

Netoli Lišnevos bažnyčios, palei Nemuną, ant kalno randasi apgriuvisis murinis namas. Tą murą, mano atmintį, vadindavo „Laumės Murgas“. Sakoma, kad po tuo kalnu randasi daug lietuviškos kariuomenės. Pasakojama, kad tą kalną vienas ukininkas norėjęs arti. Bet vos tik pradėjęs arti, ukininką apėmė miegas, todėl jis atsigulė ir užmigo. Bėmėgant jam sapnavosi buk kažkas tai sakė: „Kelkis, eik į Liškevos miestelį, nupirk tiek ir tiek musulnų jardu ir ištiesk iki tai vietai, o ten išeis lietuviška kariuomenė.“

Bet ukininkas to įsakymo neišpildė ir kariuomenė neišėjo. Nuo to laiko ir dabar to kalno niekas neartina.

Netoli viršūnės piliakalnio randasi didelis akmuo, apie kurį senukas mums sekamai nupasakojo.

Tą akmenį atrėšė laumė iš labai toli. Ji norėjusi tuo akmeniu užtventki Nemuną ir prigirdyti visą Lietuvą. Bet, laumės nelaimė, akmenį benešant užgiedojo gaidžiai ir jos prijuostės raikė čia nutruko. Todel ji negalėjo akmenio į vietą danešti. Prijuostės raikė žymė ir dabar dar ant akmenio randasi.

Pušis.

Gailiųjų laukuose yra graži pušis. Žmonės pasakoja, kad po tą pušimį pakavota kokie tai kareiviai. Sakoma, kad jei kas nors nuo tos pušies nulažytų nors vieną šakelę, tai kareiviai naktimis neduotų žmonėms miegoti. Senukas sakė, kad jis nekartą matęs iš po tos pušies kyšančius kokių tai kareivio pentinus.

J. Žukauskas.

Simonas Daukantas

Kai minėjome daktarą Joną Basanavičių, tai kartu buvome prisiminę ir tą sunkųjį laiką, kada lietuviams buvo uždrausta turėti saviškos, lietuviškos knygos, laikraščiai ir mokyklos. Bet ir prieš tą uždraudimą jau mes buvome rusų valdžios ir tik tiek tegalėjome savo krašte šviestis ir lavintis, kiek mums leisdavo rusų valdžia. Po spaudos (knygų laikraščių) uždraudimo ligi šio laiko jau praėjo daugiau kaip šešios dešimtys metų; beveik tiek pat laiko (ne kas daugiau) buvo praėję mums rusų valdžios ir prieš spaudos uždraudimą. (Netekome savo valdžios 1796 m., o spaudą uždraudė 1864 m.).

Tas laikas (ligi spaudos uždraudimo) irgi nebuvo lietuviams lengvas. To laiko mūsų krašto mokytieji žmonės buvo pamėgę vartoti lenkų kalbą, tai paprastiesiems žmoneliams nedaug kas teparašydavo kokią lietuvišką knygę; o be to, jie dar turėjo ponams eiti į dvarus dykai dirbti, taip vadinamąsias baudžiavas atlikti. Nusižiūrėdami į ponus, ir šiaip žmoneliai, ypač miestuose, buvo bepradedę įprasti į lenkų kalbą, o savąją užmiršti.

Simono Daukanto tėveliai nebuvo kokie ano laiko ponai, bajorai, bet paprasti kaimo žmoneliai. Tik jiems nereikėjo baudžiavų eiti, tai jie ir galėjo del to savo Simuką leisti į mokyklą. Kai Simukas išaugo Simuku ir išėjo aukštąjį mokslą, nepasidavė jis ano laiko mokytojų žmonių madai — nepamėgo lenkų kalbos labiau už savąją. Jis rašė žmonėms įvairių naudingų knygelių, bet labiausiai pasidarė visiems lietuviams žinomas tuo, kad parašė storas knygas apie lietuvių gyvenimą senovėje, kol jie dar tebebuvo patys sau ponai. Kas skaitė tas jo istorijas, tas suprato, kad lietuviškai šnekėti ir rašyti ne tik ne gėda, bet dar garbė, nes tą kalbą senovėje vartojo tokie galingi didvyriai, kaip Mindaugas, Gediminas, Algirdas, Kęstutis, Vytautas ir kiti. Ir mes dabar galime pasidžiaugti, kad susiprantame esą lietuviai, mylime savo kraštą ir mėgstame savo kalbą. Jei nebūtų buvę tokių, kaip Simonas Daukantas, mūsų žmonių švietėjų, kažin, ar daug bebūtų likę kalbančių lietuviškai. O jau apie savo valdžios atgavimą nebūtų nė kalbos begalėje buti.

Simonas Daukantas visą savo amželi darbavosi savo krašto žmones šviesdamas, o sau tuo darbu nieko neuždirbdamas. Bet kad jis savo raštais žmonėms buvo tiek gera padaręs, tai ir jam senatvėje, kad ir neturtingam, geri žmonės nedavė vargo vargti. Mirė jis Papilės miestely 1864 m. (tais pačiais metais ir spaudą uždraudė), sulaukęs 71 metų amžiaus.

Dabar Papilės kapuose, ant jo kapo, tam garbingajam švietimo darbininkui pastatytas gražus paminklas. Šių metų spalio mėn. 31 d. buvo to paminklo šventimo iškilmės. Buvo suvažinę daug augštų ponų.

Daug buvo Simono Daukanto laikais turtingų ponų, bet niekas jų dabar nebeatmena. Simonas Daukantas turtu sau nesukrovė, bet mes dabar savo širdyse dėkuojame jam už jo darbus ir tariame, kad kiekvienam yra didelė garbė buti savo darbais panašiu į jį.

Stiebas.

Galvosukis No. 2

Lėkė pulkas žąsų ir sutiko vieną žąsį. „Sveikas šimtas žąsų!“ pasveikino jas sutiktoji viena žąsis. „Čia nėra šimto žąsų,“ atsakė jai lekiančios žąsys. „Pridėjus tiek, kiek čia lekia, pusę ir ketvirtą dalį to skaičiaus ir dar tave pačią, tik tuomet bus šimtas žąsų.“

Klausimas: Kiek tame pulke žąsų lėkė?

Paaikškinimas: Šio uždavinio, atsakymai turi būti prisūti nevilniau spalio 7 dienos. Kaip jau minėjome praeitame numery „Jaunimo Keliuose“ tilps dešimties galvosukių serija. Kas į visus galvosukius tinkamai atsakys, gaus dviejų dolerių vertės knygą „Gyvenimo Dumbelė“. Konteste gali dalyvauti jaunuoliai nesenesni 18 metų.

Ivairumėliai

Pačios knygos prašymas. Vienaime vaikų knygynėlyje buvo iškabintas toks atsišaukimas: „Mūsų mielas drauge — skaitytojau! Padėk mums, nemesk mus kur nereikia, neplėšyk ir netepk. Ar mažai idomių dalykų mes tau papasakojome? Skaitydamas tu juk juokais, o kartais turėjai net ir verkt. Gal ir ne viskas tau patiko, užėjo noras ir pasigincyt su mumis. Štai pabaiga, pavyzdžiui, tau nepatiko, bet tu kitą juk sugalvojai. Tai reiškia palik knygą nesuteptą, nesuplėšytą, ir tepasakojai ji dar ilgai ir tau ir kitiems kas dedasi mūsų plačiame pasauly.“

PATARLĖS IR PRIEZODŽIAI.

Sena meilė nerudija.
Smilga nagus pridėgė.
Saugoja, kaip akį kaktoj.
Susitraukęs, kaip naginė.

Supykto daraviko, nuliudo nuo barščių blido, nupampo nuo duonos kampo, nusileido nuo kačiutės veido.

Kipras Petrauskas

Rašo A. MIKAITIS

(Tęsa).

Tame ir slepiasi didžiausia dainininko kurybinė jėga, žadanti jam nepaprasto artisto vardą, nes jis žavi auditoriją netik savo gražaus lyrinio balso technika bei vaidyba, bet taja vidutine meno jėga, kuri operoje susiliedama su muzikos aidais, pažadina subtelingiausius jausmų stygas. Cituota iš „Kurybos Keliais“ — almanacho straipsnio „Teatras“ 9 pusl.).

Kitoje vietoje ta pati autorė vertindama mūsų operą meno atžvilgiu, štai kaip atsiliepia apie Kiprą Petrauską, kaip to operos įsteigėją bei to operos spiritus motyvus.

„Visi mes žinome, kad mūsų operos įkūrėjas ir jos siela yra Kipras Petrauskas. Kaip koks magas, savo burtininkės lazdelės mostelėjimu, užlebė jis pernai (1920 m.) berods, iš nieko, tą skaistų meno židinį, kurs iš pirmos dienos sužavėjo mūsų žirdis. Ir kada jis tą židinį kurė, mažą buvo mūsų tarpe tokių, kurie tikėjo jo drąsaus sumanymo ir darbo vaisiais. Vieni abejojo, kiti stebėjosi ir net į pirmąjį operos parodymą, daugumaėjo tuo tikslu: — nagi, pažiūrėsime, kas išeis.“

Tačiau, kaip jau esame kalbėję, operą Kiprui Petrauskui vadovaujant buvo įsteigta ir trumpu laiku davė geriausių rezultatų. Pamatę pirmuosius darbo vaisius, visi buvo, tarsi, sužavėti. Paklausykim, ką sako toliau tą patį autorė, gerai atsimenanči pirmuosius vykusius, nors ir nedrąsius žingsnius meno dirvonuose — operoje.

„Kipras Petrauskas sukūrė Lietuvos operą ir įdėjo jos pamatą ir gyvenimą savo siela. Ta jojo siela virpėjo netik jo dainuojamoje arijoje, kuriomis jis mus žavėjo, bet ir kiekvieno dalyvio partijoje, kiekviename judėjime ir visoje scenoje. Kaip tikras menininkas kurėjas, jis, duodamas laisvę visiems dalyviams, sintetizavo visus atskirus gabumus į vieną scenos meną, užlėdėdamas ant visų ir visko ryškia savo menininko sielos sintezę. — Aišku buvo visiems, kad gyva jo entuziazmas, jo gabumais ir toji oreola, kurią jį mūsų visuomenė siaučia, jaukia žiba ir visai operos šeimynai. Įtaurinta ir scenoje buriamos pasakos sužavėta auditorija buna budri, numatydamas netik iliustruojamą vaizdą, bet ir giliausius burtininko sielos virpėjimus. Opera tai ypatingas meno slėpyns, mokąs pažadinti ploniausias žmogaus sielos stygas, ištempdamas jas ant vibruojančių muzikos tonų, melodingų jausmų, aidų ir gyvos akcijos vaizdų. Štai kodel operoje ryškiau nujaučiamas netik meno grožė, netik kiekvieno dalyvio gabumas, bet ir jo upas bei jo sielos nuotaika. Scenos vaidila tik tuomet kurėjas ir burtininkas, kai jis moka savyje kuriamą vaizdą savo individualiu supratimu ir nujautimu, neinterpretuot, bet iš naujo kurti, svetimai sielai duodamas naują gyvybę. Operos vaidilos kuryba turi dar susilieti su muzikos aidais (sozvučie), kuriais jis pats scenoje gyvena ir per save suteikia juos auditorijai, kaip savo vidutinio turinio simbolį.

„To visko Kipras Petrauskas turi net su kaupu ir pilnomis riešukučiomis dalina scenoje visiems dalyviams, suteikdamas visai operos laboratorijai subtelingiausį ritmą ir harmoniją, sukoncentruodamas vienon sutartinę visus dalyvius, choristus ir net orkestrą. Štai kodel eia vom į mūsų operos auditoriją su džiaugsmu, o išeidami išsinešdavam šalia estetinio pasitenkinimo dar nepaprastai šiltą jausmą, koks buna išėjus iš namų, kur viešpatauja meilė ir sutikimas.“

„(„Skaitymai“ — literatūros žurnalas, 12 knyga, 1921 m. straipsnis „Mūsų Opera“ 73-74 pusl.).

Aš čion kiek daugiau stengsisu pačiuoti kitų žmonių nuomones apie Kiprą Petrauską, norėdamas tuomi savo rašinį padaryti bent kiek įdomesnį, o gal ir objektyviškesnį. Skaitydami rimtų žmonių nuomones apie K. Petrauską, galime sakyti, kad nė vienos nerasime, kurioj būtų kas nors neigiamo pasakyta apie jį. Tas dar daugiau parodo K. Petrausko nepaprastus gabumus ir išsilavinimą operos scenoje.

Kipras Petrauskas nesitenkina vien Lietuvos sostinės scena, jis taip pat dar retkarčiais aplanko ir provincijos miestelius bei kaimynines lietuviams tautas, kur

rios dažnai jį kviečiasi pas save; aplankydamas jas, jis galima sakyti daro jas artimesnes viena antrai.

Asmeniniame gyvenime ir santykiuose su kitais K. Petrauskas yra didelis dėntelmenas, del to jis ir yra visų, net ir sveitimačių gerbiamas ir mylimas. Jis labai mėgsta medžioklę, ir liuosas nuo scenos darbo valandėles sunaudoja tai sveikatingai ir linksmai pramogai.

Užbaigdami turime dar pažymėti, kad Kipras Petrauskas yra dar nesenas, pilnas energijos ir pasiryžimo dirbti Lietuvos operai, kuri savo mėnizmis jėgomis žino vų ir specialistų nuomone nekiek nemenkesnė už geriausias ir garsiausias Europos valstybių sostinių operas.

A. Mikaitis.

Kaunas,
1927, vasario mėn. 25 d.

DR. J. BASANAVICIUI PAGERBTI.

Ilsėkis brangusis tautos Patriarche
Apleidęs pasaulį, tėvynės laukus
Tu mūsų vargingos šalies vadove
Palikęs tik savo garbingus žygius.

Lai buna lengva tau tėvynės žemelė
Tavęs lai nespaudžia kapeliai rasų
Mums amžiams užgeso jau tavo žvaigždėlė
Kuri nebešvies iš padangių melsvų.

Lai Viešpats tau suteikia brangią ramybę
Per amžius ilsėtis saldžiausiam sapne
Tiek metų vis dirbus už bočių tėvynę,
Lai buna tau lengva gulėti kape.

O mes pasilikę kasdiena liudėsime
Netekę garbingo mes vado tautos,
Mes tavąjį vardą kasdieną minėsime,
Kaip vieno uoliausių didvyrių „Aušros“.

Radasto Žiedas.

VILNIEČIŲ RAUDA.

Ištieskite, broliai, mums ranką paguodos
Suteikit pagalbą nelaimių audroj
Mumis išvadukit nuo priešo vergovės
Suteikit drąsumo už laisvę kovoj.

Padėkite, broliai, mums laisvę atgauti
Pasidžiaugti jos meilės galinga dvasia
Del mūsų nubodo jau priešams vergauti
Mes norim pasidžiaugti aušrelės šviesa.
Del mūsų visuomet aptemus padangę,
Del mūsų nešviečia saulutė skaisči.

Mus baigia kankinti nelaisvė karti.
Tiek dieną, tiek naktį sveikatą mus čiulpia
Krutinę mus šaldo rėžiais skausmų
Be jokios mus kaltės kalėjiman stumia
Kasdiena jie mintina mus meile džiaugsmu.
Išgirskite, broliai, mus rauda taip karčią
Širdingą mus šauksmą likimo dienoj
Padėkit mums laisvės žvaigždėlę pasiekti
Mums žengiant prie tikslų mirties valandoj.

Radasto Žiedas.

MERGUŽĖ.

Priglauski galvelę prie mano krutinės
Tau viską atplėsiu ko liusta širdis,
Nors skausmas tau veržias kasdien begalinis
Ir ašaros vilgo melsvasias akis.

Ištieski rankutę ant mano petelio
Praverki rausvasias skaisčiaus lūputes
Pajausi malonų dvelkimą vėjalio,
Kaip lenkia rožytės jaunas šakutes.
Ir mes kaip vėjalis drauge uždainuosim
Malonę jaunystės dainelę tyliai
Varguose kitiems mes daug džiaugsmo suteiksim,
Jog greitai apleistų pasaulį vargai.

Kad šviestų kasdiena saulutė skaisčioji
Blaškytų nelaimės, skaudžiausius skausmus
Prasjuok skaisstveidėle, mergužė, jaunoji
Mums šviečia saulėtas melsvasias dangus.

Radasto Žiedas.

ZINAU AŠ.

Kam tiesi rankytę lyg angelas sargas,
Delko tau veideliai taip kaista rausvi,
Ko šypsis širdingai lyg bangos putotos,
Lyg sesės darželio rožytė skaisči.

Ko ilgis, mergele, melsvutės akelės,
Delko tau taip plaka jaunutė širdis
Gal ilgisi laimės užburtos žvaigždėlės
Kuri tebespindi džiaugsmuose dar vis.

Zinau aš, zinau, jau manęs pasiilgai,
Man drąsiai akysna linksmai pažiūrėt,
Man ranką suspausti tvirtai įspudingai
Ir meilės pasaulin kelti padėt.

Radasto Žiedas.

Revised Text of the Constitution and By Laws of the Lithuanian Alliance of America

For Consideration of the Supreme Assembly at Its Convention in 1928

(Continuation)

ARTICLE 14.

New Lodges.

Sec. 1. Upon application of at least ten persons desiring to form a Subordinate Lodge, the Supreme President or his duly authorized deputy, after the applicants shall have complied with all the Laws regulating the admission of applicants, shall initiate them into the Alliance and install their officers.

Sec. 2. The members of a newly organized Subordinate Lodge shall be considered as applicants only, and their beneficiaries shall not be entitled to any of the benefits until the Supreme Medical Examiner and, the Supreme Council has approved their applications as hereinbefore provided, and the time of any and all limitation and rights of the membership provided by these laws shall begin to run from the date of such approval, except as otherwise herein provided.

Sec. 3. No new Lodge shall be organized within the territory of an existing Lodge without first obtaining from such Lodge its consent thereto, but the Supreme Executive Council may fix the territorial limits of any Lodge, and its ruling in such matters shall be final.

ARTICLE 15.

Suspension, Reinstatement, Withdrawals, Transfers, Etc.

Suspension of Lodges.

Sec. 1. A Subordinate Lodge which fails for three months to pay assessments or other payments due the Alliance stands suspended as such, and all the members of said Lodge and their beneficiaries shall thereby be deprived of all benefits of the Alliance.

Sec. 2. The Supreme President may, at his discretion, during the recess of the Executive Council, by a written dispensation, grant a Lodge the time of grace, not more than thirty (30) days, in which to pay assessments or other dues to the Alliance, and should the Lodge remain in arrears at the expiration of said time of grace, it shall stand ipso facto suspended.

Sec. 3. A Lodge may be likewise suspended by the Supreme President or Executive Council for any of the following reasons:

(a) For failure to hold its meetings at least once in sixty (60) days.

(b) For want of harmony among its members detrimental to the welfare and good name of the Alliance.

(c) For insubordination and disrespect shown to the Supreme Executive Council.

(d) For wilful violation of the Laws of the Alliance and persistent refusal to comply with the same.

Sec. 4. Upon the suspension of any Lodge for any of the above specified reasons, the Supreme Secretary shall notify either the President, Recording and Financial Secretary or Treasurer of the suspension of the said Lodge.

Sec. 5. A suspended Subordinate Lodge may be reinstated by the Supreme Executive Council only upon compliance with such terms and conditions as the Supreme Council may decree and determine.

Suspension of Members.

Sec. 6. When a member has not paid his monthly dues in full for two months, the Financial Secretary shall mail to the member to his last known place of residence, a notice of arrears of balance due by him to the Lodge for the current quarter.

Sec. 7. At the next meeting of the Lodge following such notice the Financial Secretary shall prepare and read a list of delinquent members, and upon failure to pay the arrears by those appearing on the delinquent list at said meeting they shall be ipso facto suspended without any further notice.

Sec. 8. Where the Recording Secretary acts as a Financial Secretary of the Lodge, he shall read the list of delinquent members.

Sec. 9. Should a Lodge legally levy a special tax on its members, it shall become payable in like manner as regular dues, and if not paid within the time prescribed, the member shall stand suspended in like manner as for non-payment of dues, except as elsewhere otherwise provided.

Sec. 10. The suspension of a member from his Lodge for any cause shall constitute a suspension from the Alliance and shall carry with it deprivation of all the rights, privileges and benefits pertaining to such membership, and no notice of the suspension to his beneficiaries shall be necessary.

Reinstatement.

Sec. 11. The Supreme Executive Council and the Supreme Medical Examiner shall constitute a committee on reinstatement, and their decision in all matters of suspension and reinstatement shall be final unless and until repealed by the Supreme Assembly at its convention upon an appeal properly brought to it by the aggrieved parties.

Sec. 12. A member of the Alliance suspended for nonpayment of assessments, dues or fines, wishing to be reinstated, must make written application to and at the meeting of the Subordinate Lodge from which he was suspended, upon approval or disapproval of reinstatement of a member of the Subordinate Lodge, the Secretary of the Lodge shall mail the said application to the Supreme Secretary together with the recommendation of the Lodge and the statement of the financial secretary that all the arrears of assessments, dues and fines have been paid, provided however that the said application for reinstatement shall be made within three months from the date of suspension.

Sec. 13. If said application is made more than three months from the date of suspension, the applicant must submit to a new medical examination, and the record of such medical examination shall be forwarded to the Supreme Secretary with the application. The fees for medical examination must be paid by the member.

Sec. 14. The benefit certificate of a member in force at the time of his suspension shall again become valid from the time of his reinstatement.

Sec. 15. No member suspended for non-payment of assessments, dues or fines shall be reinstated in any other manner than herein provided, nor shall payment of money due by any suspended member be construed to mean reinstatement, and any reinstatement of a suspended member by a Subordinate Lodge or its officers in any other manner than herein provided shall be null and void.

Transfers.

Sec. 16. Any member in good standing in a Subordinate Lodge of the Alliance who has moved or is about to move from the town or city in which such Lodge is located, to another town or place where another Lodge of the Alliance is located shall receive upon application made in writing to the Lodge to which he belongs, a certificate of transfer to the Lodge he proposes to affiliate with.

Sec. 17. Said certificate shall be known as "Transfer Card" and shall certify the good standing of the member at the time of its issuance, the payment of dues and to what time they were paid, and that the member is in every manner worthy of the confidence of any Subordinate Lodge of the Alliance, and it shall designate the Lodge to which transfer is asked.

Sec. 18. Said Transfer Card shall be issued on blanks provided by the Alliance and shall be signed by the President and Financial Secretary of the Subordinate Lodge granting the same and sealed with the seal of the Lodge.

Sec. 19. A member seeking a transfer shall personally present his Transfer Card at a regular meeting of the Lodge indicated on the said card, where the same shall be read, and upon vote taken the transferring member shall be admitted into the Lodge. The Transfer Card shall be considered void if not presented within 30 days as required by this section.

Sec. 20. Transfer card shall be forwarded by the Financial Secretary to the Supreme Secretary within 10 days after the acceptance of the transfer. The Financial Secretary shall likewise within the said time, notify the Lodge granting the Card of the acceptance of its transferring member. Until such notice is given the

(To be continued.)

S. L. A. REIKALAI

SLA. Apskričių Darbuotė

SLA. 2-ro APSKRICIO ŽINIAI.

SLA. 2-ro apskrčio kuopų delegatų suvažiavimas įvyksta nedėlioje, rugsėjo 25 d., Lietuvių Liuosybės svetainėje, 14-ta ir 49th Ct., Cicero, Ill. Pradžia 12 val. diena.

Visi kuopų delegatai, kurie esate apsiėmę delegatais, malonesite atsilankyti ant šio suvažiavimo laiku ir su gerais sumanymais. Dabar jau prasideda rudeninis sezonas, tai reikia rengtis prie veikimo svetainėje.

Visų mūsų pareiga rūpintis SLA. reikalais ir todėl kiekvienas delegatas atvažiuodamas prisirengkit prie suvažiavimo tinkamai, kad įnešimai būtų gerai apdirbti, kad kuo mažiau laiko reikėtų laiko aikvoti jų aiškinimui. Mums turi lygiai apieiti, kaip apskrčio veikimas, taip ir visos organizacijos. Tais klausimais ir turi prirengti įnešimus suvažiavimui.

Kol kas dar jaunuolių klausimas tebėra ant vietos ir tuo klausimu reikės rimtai pasvarstyti, kaip tuos jaunuolius įtrauktus į SLA. Tik tuomet mes galėsime sakyti, kad organizaciją budavojam, jeigu turėsime bent pusę narių jaunuolių. Delegatai pribukite laiku ir su gerais sumanymais. Atminkite, kad suvažiavimas prasidės su 12 val. diena, todėl bukite visi tuo laiku, kad nereikėtų laukti.

M. Bacevičius,

SLA. 2-ro apskr. sekr.,
3116 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.

SLA. 6-to APSKRICIO KONFERENCIJA ĮVYKS RUGSĖJO 25 D.

Išrinktieji kuopų delegatai į 6-tą apskritį be atidėliojo pasistengkite visi atvykti.

Šešto apskrčio suvažiavimas įvyks So. Chicagoje, 74-tos S. L. A. kuopos ribose, Bessemer Park salėje, ant antrų lubų, prie 89-tos ir Muskegon Ave. Prasidės kaip 1 val. po pietų. Chicagoje geriausias suvažiavimas į So. Chicago yra šiaip: davežuoti iki 63rd ir Cottage Grove, o nuo čia paimkit No. 5 karą, kuris eina iki 89-tos pro kampą Bessemer Park; reikia išlipti prie šio parko.

Gerbiamos delegatės ir delegatai, esate nuosirdžiai kviečiami skaitlingai dalyvauti šiame 6-to apskr. suvažiavime. Žinokite, jog tai paskutinis šių, 1927 metų suvažiavimas. Delegatai, kurie apleidote porą šio apskrčio suvažiavimų, tai dabar butinai turite dalyvauti.

Reikia pažymėti, kad šiame suvažiavime prisidės kelios naujos kuopos. Žinoma, tas priduos daugiau gyvumo mūsų rimtam veikimui. Prie to visiems yra žinoma, kaip greitį trumpą laiką 6-tas apskr. pralėkė net senus apskrities, kaip kuopomis, taip ir savo darbuote.

Šis apskrčio suvažiavimas bus daug reikšmingesnis, negu buvusieji. Todėl, kaip darbuotojai, kuopų valdybos, organizatoriai ir šiaip nariai galite atvykti ir suvažiavime dalyvauti.

K. J. Semaška,
SLA. 6-to apskr. sekr.

IŠ DEŠIMTO APSKRICIO DARBUOTĖS.

SLA. 10-to apskrčio ruoštas piknikas rugp. 21 d., Midway Parke, Racine, Wis. visais atžvilgiais gan gerai nusisekė. Kol rengimo komitetas viską sutvarkė, užsivilkę porą savaitę, delto ir šis pranešimas sušvelavo paduoti į „Tėvynę“.

bet kad ir kiek pavėluotas surūmėsi davinis buvusio pikniko.

Publikos suvažiavo nemažas būrelis. Atvažiuo net ir iš tolimos Sheboygano 330 kuopos nariai. Iš priežasties tolimos kelionės sheboyganiečiai anksti išvažiuo į namus nematydami pačios gražiausios mūsų pikniko dalies. Vienok labai įvertinam, kad dalyvavote, kiek laikas leidė.

Svečių suvažiavo iš visų apylinkių miestelių. Išimtinai nedalyvavo kai kurie 10-to apskrčio triukšmo kėlimo divyriai apskrčio suvažiavimuose. Mat jie stotasi dideliais veikėjais, kad bijo atvažiuoti į pikniką. Bet, tūtykite, jie suvažiavime pilnai rodys savo galybę ir kalbės kaip geriausieji prieštaliai, o darbe faktiškai esti nykštukai.

Sporto programas susidėjo iš sekamų dalių: Kenosha jaunųjų ir Racine jaunųjų bolio žėmės. Dideliu laimėjimu svečiai kenoshiečiai raciniečius suraitė. Pergalėtojai gavo dovaną ir pergalės titulą iki 1928 m. kitos vasaros. Racine jaunuliai energijos nenustojo, pareikšdami, kad ateinančiais metais kenoshiečiams nei išsižiot neduos. Pažiūrėsim, ar išsipildys duotas pareiškimas. Jaunuoliams teikti pietus abiejoms pusėms ir 10-tas apskritis taria širdingą ačiū už prielankumą. Moterims duota pūsti balinui. Ukvatnikų susirinko didelis skaičius. Iš jų visų didžiausį baliną išputė viešnia iš So. Milwaukee. Už gabumų apdovanoja saldinių dėžę. Visą laiką skaitlinga publika linksmos įvairiais būdais. Jokių nemalonių neturėta. Viskas pavyko kuopulikausiai. Finansinės pasekmės.

Turėta įplaukų:

Prie šokių	29.95
Už valgius	40.80
Baras	118.35
Ratas	6.75

Viso — \$195.85

Buta išmokėjimų:	
Muzikantams	25.00
Plakatai	6.50
Balinai ir ženkleliai šokiams	1.00
Duona	2.39
Valgiai	27.45
Saldainiai	24.00
Alus	8.40
Gėrimai, ledas ir parko renda	70.25
Komiteto S. Mockaus išlaidos	2.00
Komiteto F. Poviliausko išlaidos	3.00

Viso — \$169.99

Turėta įplaukų	195.85
Buta išlaidų	169.99

Liko pelno — \$25.86

ir virš tuzino saldinių dėžių, vertės apie 6 dolerių.

Išlaimėjimo tikietų pasekės sekancijos. Turui pažymėti, kad laimėk 20 dol. teko p. Staupickienei iš Milwaukee.

Pardavė tikietų šios kuopos:

Pajamos:	
100 kuopa	už \$28.30
133 kp.	" 7.40
177 kp.	" 13.00
212 kp.	" 28.00
328 kp.	" 6.00
330 kp.	" 9.90

Viso — \$92.60

Išmokėta: dovana pinigais	\$20.00
Lieka	\$72.60
Pikniko pelnas	25.86

Viso — \$98.46

Iš apskrčio išdo buvo paimta įmokėti už parką rankpinigiai — \$15.00

Atspausdinimas išlaimėjimui 300 knygių — 10.00

Viso — \$25.00

Gryno pelno 10-tas apskritis gavo į išdą — \$73.46

Varde apskrčio valdybos tariam ačiū komitetams p. Vincui Staupickui, S. Mockui ir F. Povilanskiui. Taip jau širdingą ačiū tariame visiems darbininkams ir rėmėjams.

SLA. 10-to apskrčio raštinkas,

M. Kasparaitis,
1420 Howe St.,
Racine, Wis.

IŠ S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS

CLEVELAND, OHIO.

Iš SLA. 14 kp. Susirinkimo. Rugsėjo 7 d., įvyko SLA. 14 kp. susirinkimas. Susirinkime narių buvo nedaug. Mat, ateina prieš susirinkimą, užsimoka duokles ir traukia namo. Todėl, kuomet susirinkimas eina narių visai mažai esti. Iš komisijų pranešimo paaiškėjo, kad del busimo parengimo svetainė paimta ir diena užregistruota. Kas tą vakarą bus rengiama: balius, teatras ar koncertas, komisija dar nepranešė. Mat, kuopa visą pavadė darbą komisijai. Gal negerai, kad kuopa vien komisijai šitą reikėlą pavadė, nes nepavykus parengimui gali kilti nesmagumų ir komisijai išmetinėjimų.

Iš nutarimų, tai tik vienas. Praėjusiam susirinkime atmetė įnešimą, kad but surengtas parengimas Katkausko ir Černiaus nauda, tai šiame susirinkime gavo pakvietimo laišką nuo Laisvės Pašalpinės Draugystės rengti bendrai del paliegių parengimą. Nors buvo priešingų, bet didžiama pritarė pakvietimui ir išrinko vieną atstovą, J. Martinaitį ir įgalavo, kad but prijungtas prie ligonių senukas Černius, kuriam pašalpa taip pat reikalinga.

Tai tiek iš tarimų, liečiančių veikimą. Apie jaunuolių 339 kp. nieko nepranešta. Jaunuoliai arba 339 nariai butinai ateikite į sekamą susirinkimą SLA. 14 kp. ir reikalaukit, kad kuopa stengtųsi išskelti jus iš deficito.

V. J. Z.

RACINE, WIS.

Iš SLA. 100 kp. Susirinkimo.

SLA. 100 kuopos buvo laikytas susirinkimas rugsėjo 4 d., 3 val. po pietų, Lietuvių svetainėje. Svarbesni nutarimai yra šie: Ruošti margumynų programėlį ir steigti lietuvių kalbos vaikams mokyklėlę. Susirinkimas buvo ramus ir baigtas linksmomis šnekučiais. Sekantis kuopos susirinkimas įvyks spalio mėnesį 2 d., 2 val. po pietų, Lietuvių svetainėje. Jei komitetas suspės margumynus priuosti, manome tą pačią dieną po susirink. turėti programą ir vakare šokius, bet apie busiantį programą kada įvyks pranešiu narių žiniai dieną ir laiką „Tėvynėje“.

Keletas narių apsiėmė buti kaip ir organizatoriais. Jie bandys kalbinti savo draugus rašytis prie SLA. 100 kuopos. But kit tikri, kurie prisirašys prie SLA. klaidos nepadarys, vien gerės tas nariais šios didžiulės organizacijos ir liks dėkingi tam, kuris prikabinio rašytis. Visi lietuviai vienykimės į susivienijimą Lietuvių Amerikoje.

M. Kasparaitis.

PITTSBURGH, PA.

Apie Mokyklėlę.

Atsidarius viešųjų mokyklų sezonui, lietuvių mokyklėlė tapo perkelta į šeštadienį — subatą. Prie šios permainos likosi padarytas dar vienas pagerinantis žingsnis lietuvių kudių patogumui. Inkermano 79 kuopa

išsirupino mokyklos kambarius ant vietos. Tai mokykla tapo perkelta į du kudių būrius. Antraip buvo reikalas surasti du mokytojus, nes lankančių mokyklą kudių skaičius ant tiek pasididino, jog į vieną mokyklos kambarį nesutelpa. Pamokos dabar atsibuna Inkermane, šeštadienio ryte, o Pittstone po piet. Del naminių savų reikalų p. K. Karsokas nuo mokytojaus vietos atsiskakė. Taigi p. Karsoko vieton tapo išrinktas p. Ambrozaitis. Šis jaunas energingas lietuvių veikėjas savaime laike mokytojaus Philadelphia, Pa. ir mokytojaus užduotis gerai supranta. Mokyklėli komisija Ambrozaičiui labai patenkinta. Spalio 3 d. S. L. A. 7-ta kuopa mokyklėli naudai rengia balių. Tikimasi, kad šį gražų darbą visi SLA. nariai ir visi geros valios lietuviai, pagal išgalę parems. Balius atsibus lietuvių piliečių klubo svetainėje.

J. Kazakevičia.

AKRON, OHIO.

Iš SLA. 198 Kuopos Susirinkimo.

Narių į susirinkimą atsilankė neperdaugiau. Iš kuopos valdybos narių nepribuvo L. Glinkis, kasierius ir vienas kasos globėjas, A. Papeika. Todėl antram kasos globėjui prisėjo daug darbo atlikti ir kas buvo neparankiausia, tai smulkų pinigų stoka, kuriuos kasierius privalo priduoti del kasos globėjų.

Komisijos pranešimas. 14 d. rugpjūčio buvo išrinkta komisija del surengimo balius ar teatro, ką komisija galės geriau ir greičiau prirengti. Tad šiame kp. susirinkime pranešė, kad jau turi parinkti teatrą ir jau turi surinkę dalį aktorių. Teatro vardas „Piršlybos“, komedija 2 veiksmų. Komisija reikalauja viso susirinkimo, kad teatrą perstatytų nedėlioje po pietų apie 2-rą val., be šokių, kadangi Akrono sekmadieniais nevalia šokti. Pavesta pagal komisijos nuosprendį, nes komisija susideda iš gerų ir prityrusių veikėjų.

Ligonių komisijos raportas priimtas. Komisija pareiškė, kad lankė du ligonius, kurie reikalingi pašalpa į SLA.

Finansų raštinkė raportavo, kad vienas iš ligonių Petras Karsokas, nėra Akrono kp. narys, bet yra iš SLA. 298 kp. Elco, Pa., kuris atvažiuo į Akron ir sužiedė automobilis ir dabar randasi ligonbuty po 198 kp. priežiūra.

SLA. labas ir gerovė. Buvo pakeltas klausimas, ką nuveik generalis Centro organizatorius bevažinodamas organizavimui reikalais. Buvo įvairių skirtingų nuomonių.

J. A. Dominikaitis.

SLA. 198 kp. Koresp.

SLA. Kalendorius

KUOPŲ BEI APSKRICŲ PARENGIMAI

BROOKLYN, N. Y., SLA. 33 Kp. Jaunuolių Mokyklos išvažiavimas bus rugsėjo 25 d., Forest Hills Parke. Programą išpildys vien tik jaunuoliai. Bus įdomių lenktynių, prakalbų, deklamacijų, dainų.

HARTFORD, CONN., SLA. 124 kuopos didelis ir puikus balius įvyks šeštadienį, spalio 1 d., Lyric Hall, Park St., Hartford, Conn. Kuopos nariais įžanga dykai.

ST. LOUIS, MO. SLA. Jaunuolių Kuopos Balius įvyks 9 dieną spalio (October, 1927, Serbu svetainėje, 722 Barry St.

WILKES BARRE, PA.

Iš SLA. 35 Kuopos Veikimo.

Skaitant „Tėvynę“ matosi daug naudingą veikimo del mūsų organizacijos Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Daugelis kuopų turi jau sutvėrę jaunųjų skyrius; kitos kuopos tveria, tai rengia išvažiavimus. Mat, kaip apskritai rengia konkursus. Tai vis dirbama delei SLA. labo. Šitai skaitant ir matant, kas kitur veikiama, daro gerą įspūdį.

Bet iš mūsų kuopos veikimo nieko negirdėt, nors turime ir korespondentą. Jaunuolių kuopos tvėrimo klausimas buvo pakeltas dar praėjusių metų lapkričio susirinkime, bet tapo atidėtas metiniam susirinkimui. Metiniam susirinkimui tapo išrinkta komisija. Sekančiam susirinkime komisijos raportas buvo neaiškus. Komisija tapo papildyta. Įėjo komisijon du jaunuoliai, kurių vienas, Mažėka, buvo gana darbštus veikėjas, bet negadamas gerų patarimų, nustojo energijos ir taip nieko nenuveikė.

SLA. 115 kuopa norėjo prisidėti su savo jaunuoliais. Todel labai lengvai buvo galima suverti jaunuolių kuopą. Bet nepavyko. Komisija likvidovosi.

Kad SLA. 35 kuopa gali suverti jaunuolių skyrių, tai niekas negali užginčyti. Bet ve kame dalykas. Mūsų 35 kuopa komunistėlių turi pusėtinai įtekmes. Po ta jų įtekme ir kai kurie mūsų kuopos valdybos nariai gludo. Na, o jaunuolių skyriai ir mokyklėlės, tai komunistams pelis po kaklu. Tai mat kodėl mes negalime sutvarkyti jaunuolių skyriaus. (Negerai. Rimtesnė SLA. 35 kuopos nariai į šitą reikalą turėtų atsižvelgti ir dirbti taip, kad jaunuolių skyrius būtų suorganizuotas. Red.).

Kad komunistai mūsų kuopoje savo naudai darbuojasi, gali įrodyti šitie faktai. Pavasary, prieš apskričio suvažiavimą sekretorius neprisiūnė per klaidą kuopai užkvietimo į suvažiavimą. Na, kuopos raštinkas ir drožia protestą prieš apskričio valdybą, kad mūsų kuopa pasitraukia iš apskričio. Šitą protestą parašė vienas žmogus be kuopos susirinkimo ir be žinios kuopos valdybos. Kada pajuto, kad gali būti iš to nesmagumų, tai paprašė kuopos valdybos, kad ji pasirašytų po protestu. Ve kame dalykas. Kuopos du progresyviai buvo apskričio valdyboje. Bet vėliau jų neišrinkus, tai jau reikia atkeršyti. O atkeršino taip, kad ištraukė iš apskričio tą kuopą, kuri tą apskritį suvertė. Tai vis dėl SLA. „labo“.

Antras dalykas. Ja bus ketas mėnesių kaip į mūsų kuopą įsikraustė koks ten Ateivis Gelbėjimo Konsulas. Su juo įėjimu kuopa paskyrė iš savo išdo \$5.00 ir išrinko tam tikrą komisiją. Rugs. 4 dienos susirinkime, tarpe kitų komisijų, pašaukta ir konsulas su raportu. Raportuoja, kad vasaros laike jokio susirinkimo nebuvo. Vienok pranešė, kad konsulas veikia ir busianti konferencija Washington, kur reikėsia siųsti delegatas. Kadangi tas konsulas pasilaikė iš aukų, tai turėtų kuopa kiek paaukauti. Tuojau įnešta paaukauti \$5.00. Na, ir paaukauta.

Pirminkas paduoda laišką, raštininkas perskaito. Draugas Raškevičius prašo pašalpos — jis ligonis, šeimyna randasi blogame padėjime ir SLA. narys. Tuojau įnešimas. Prašymas atmesta. Mat, negalima visiems aukauti.

Aš, gavęs balsą, bandžiau paaiškinti, kad tas žmogus randasi blogame padėjime. Pareiškiau, kad kokiems ten konsulams tai aukaujama be jokių diskusijų, o šiam SLA. nariui negalime paaukauti. Tuoj vie-

nas man užkrito, kad konsulas tai esąs darbininkų organizacija, jį turime remti. Gavęs balsą, sakau: „Draugai, mes tu darbininkų organizacijų turime daug ir jos visos aukų nori. Atrodo, kad mūsų kuopa joms visoms turės aukauti.“ Šitai pasakydamas, pajudinau širšių lizdą. Vienas sąžiningas narys davė įnešimą, kad padaryti kolektą draugui Raškevičiui. Tada po paaukauta \$3.00.

Toliaus. Knygų peržiūrėjimo komisija raportavo, kad jei ir toliau taip eis, tai turėsime nariams pakelti mokesnius. Ir turės taip būti. Tik taisykite. Mokesčių turime daugybės. Konsulas, kaip tik pas mus įėjo, davė \$5.00; toliau nutarėm atspausdinti 2,000 atsišaukimų su vertimu. Tai kainuos gal kokia 10 dolerių. 4 d. rugsėjo vėl tam konsului aukavome \$5.00. Rengiamoje konferencijoje, reiks delegatus siųsti. Čia kainuos nemažiau \$30.00. Taip dalykams esant, žinomas dalykas, kad reiks pakelti nariams mokesčius. Puikūs šeimyninkai, ar ne!?

Čia rodo kiekvienas gali suprasti, kodėl komunistai taip veržiasi paimti SLA. į savo kontrolę. Juk Susivienijimas, tai milijoninė organizacija. Tuomet jiems jau nereiktų aukų prašyti. Ir visos jų darbininkškos organizacijos būtų pilnai užganėdintos.

A. Grybas.

CHICAGO, ILL.

SLA. 129 Kuopos Darbuotė.

Susirinkimas įvyko 1-mą d. rugsėjo. Buvo neskaitlingas. Priežastis buvo tame, kad nebuvo jokio pranešimo nū organe, ne vietiniuose laikraščiuose.

Susirinkimai dabar laikomi kiekvieną pirmutinį ketvergą pradžioje mėnesio. Nekurie nariai apsvylė, manydami, kad susirinkimai įvyksta ketvergais po pirmos dienos pradžioje mėnesio.

Praleidus bėgančius reikalus, prieinama prie naujų, tai rušiamas vakaras rudens sezono atidarymui. Svetainė yra paimta 19-tos d. lapkričio, Apveizdos Dievo bažnyčioje, prie 18-tos ir Union gatvių. Šio vakaro parengimui kviečiami visi nariai imti dalyvumą, kad vakaras duotų geras pasekmes.

Prieita prie jaunuolių klausymo. Pasirodo, kad, jei negausime iš Centro paramos, tai atsižvelgiant į finansinį kuopos stovį pamokos laikyti nebus galima, palaikysime tik jaunuolių kuopą.

J. M. G.

CICERO, ILL.

Atsišaukimas į SLA. 194 Kuopos Narius.

Šiuo metu noriu tarti žodį į visus širdingiausius SLA. 194 kuopos narius, ypač pačių, kaip po SLA. narių, įėjusių į mūsų gerbiamos organizacijos gėrovės delei. Nemanykite, kad noriu save apginti ar kitus kuopos tikslus turėti. Visai ne! Visas reikalas tame. didžiulia kuopos narių yra geros valios žmonės ir brangina SLA. organizaciją, tačiau jie nelanko reguliariai kuopos susirinkimų. Tame nebutų nieko blogo, jei kuopoje nebutų žmonių, kuriems SLA. labas yra kelintaeilis dalykas, o svarbiausiu jų tikslu yra pašalinių partijų reikalai. Ir šitie partijviški „draugai“ veikia organizuotai ir kur tik pamato senų organizacijos narių apsideidimą, ten jie briaunasi ir pasekmingai veikia visų narių vardu savo partinės politikos užmačioms.

Tik pasidėkavojant budriems SLA. organizacijos veikėjams ir pašalinės spaudos paramai, vienur kitur šita pašalinė politika SLA. kuopose tamplaulyta ir kitur visai išgenama laukan. Kaip greitai tas įvyks visoje organizacijoje,

visose SLA. kuopose, taip greitai Susivienijime bus ramu ir posenovei galėsime vėl rimtą apdraudos, pašalpos, labdarybės ir kultūros darbą dirbti. Tas visas įvykinti priguli visiems organizacijos nariams, kurie brangina Susivienijimą kaip tokią ir nenori, kad jis patektų po bent kurios partijos diktaturą. Todel jau laikas mums visiems pasakyti: gana kalbėti politikieriams mūsų visų vardu tik jų partijos reikalams ir naudai! Ir tą galėsime pasakyti tik tuomet, kai kiekvienas kuopos narys lankys kiekvieną susirinkimą ir stovės sargyboje SLA. reikalų.

Mūsų SLA. 194 kuopoje buvo visas ramu ir nariai sutartinai dirbo organizacijos labui. Bet atsirado politikierių ir mūsų kuopoje ir jau antri metai pasireiškia šioji toki neramumai. Jau prieita net prie to, kad rugpjūčio mėnesio susirinkime priimta SLA. Konstitucija patvarkymas priešinga rezoliucija prieš Pildomąją Tarybą. Politikieriai nepaisydami nieko visą kuopą stato pavojum ir visus jos narius perstato Konstitucijos laužytojais.

Taip pat kilo didelių ginčų ir vaidų delei „Tėvynės“ redaktoriaus, p. S. E. Vitačio, laiško, kuriuom jis paaiškina, kad išneštoji rezoliucija prasižengia prieš SLA. Konstitucijos patvarkymus ir pastebi, kad kuopą tik bereikalingai kelia vaidus savo narių tarpe tokiais reikalais, kurie jos neliečia. Ir ištikrųjų, politikieriai įneša vaidus kuopon, niekindami organizacijos viršininkus, tokiais reikalais, kurie mūsų kuopos visai nepaliečia. Tokie ginčai ir vaidai neina nei kuopai, nei visai organizacijai ant naudos.

Tad butinai visi nariai bukte sekamame SLA. 194 kuopos susirinkime, kuris įvyks spalio 4 d., Lietuvių Liuosybės salėje, kerte 12-tos ir 49th Ct. Turėsime padaryti tvarką ir perleisti tarimą, kad kartą ant visados padarius galą tiems vaidams ir nesuipratimams kuopos gyvenime. Šluokime laukan iš SLA. pašalinę politiką ir svarstykime tik SLA. organizacijos reikalus, kad iš to būtų nauda visai organizacijai ir mums patiems. Susivienijimas yra Amerikos lietuvių tautinio gyvenimo širdis ir joki politikieriai neturi teisės tos mūsų gyvenimo širdies ardyti. Visų SLA. narių pareiga apginti SLA. pamatinius tikslus ir tai galėsime padaryti tik skaitlingai lankydamiesi į kiekvieną kuopos susirinkimą.

K. P. Deveikis, SLA. 194 kp. pirm.

Redakcijos pastaba. Prie progos norime pastebėti SLA. 194 kuopos pirminkui, p. P. Deveikiui, kad jis privalo daboti ir pildyti jam, kaip kuopos pirminkui, uždedamas Konstitucijos pareigas. Juk Konstitucija pirminkui pareigose aiškiai pasako: „Pirminko prieidėrmė yra žiūrėti, idant kuopos nariai ir viršininkai pildytų visus Konstitucijos įstatymų, taisyklių, Susivienijimo ir kuopos papročius reikalavimus; jei kuopos narys ar jos viršininkas nusidėtų, apsideistų ar atsiskyrė pildyti savo pareigas, sulig Susivienijimo įstatymų reikalavimu, — jis tuojaus turi rasti tu pranešti apie tai Susivienijimo Sekretoriui...“

Akyvaizdoje šitokio patvarkymo kuopos pirminkas daugiausiai prasižengia prieš Konstituciją, jei jis kuopos susirinkime priima tokius įnešimus ir leidžia juos svarstyti, kurie aiškiai priešingi SLA. Konstitucijos patvarkymams. Jei kuopos susirinkime būtų ir visi nariai tokio nusistatymo, kad norėtų pervaryti Konstituciją priešingus nutarimus, tai pirminkas neprivalo tam nusileisti ir jis vienas gali tokių

įnešimų nepriimti. Jei nariai keltų triukšmą ir nebutų galima susirinkime tvarkos atstatyti, tai pirminkas privalo uždaryti susirinkimą ir apie tai pranešti Susivienijimo Sekretoriui.

Šitą Konstitucijos patvarkymą visi kuopų pirminkai turėtų gerai įsitęmyti ir to griežtai laikytis. Tuomet ir daugelis ginčų ir vaidų neturėtų galimybės kuopų susirinkimuose iškilti.

POLEMIKA IR KRITIKA

ATSAKYMAS CENTRISTAMS IR PAREISKIMAS S. L. A. NARIAMS.

Pasirodęs namo straipsnis „Tėvynės“ No. 28, liepos 15 d. (SLA. Ardytojai), tas teisingas aprašymas apie centrinius komunistus taip jiems įdūrė į akis, kad net nepajėgia sutartinai mano asmenį šmeižti. Tiesą visuomet yra karti ir jos komunistai joki būdu atremti negali ir jokių faktų neturi, tai jiems nieko kito neliko kaip save teisinti melais.

„Laisvė“ pirmiausia suriko, kad Vitaitis, „Tėvynės“ redaktorius, parašęs tą straipsnį, o P. Martinkaitis tik prisegęs savo vardą kaipo Vitaičio gizelis. Vėliaus „Laisvė“ ėmė rėkti, kad P. Martinkaitis yra šiošis, tokis Baltrušaitinis, Grigaitinis ir kitokis, bet ir čia „Laisvė“ jokių faktų neprirodė. „Vilnis“, V. Andrusis drebančiomis lūpomis, ėmė kalbėti visokias nesamones apie P. Martinkaitį. Bet faktus jie stropiai slepia nuo skaitytojų.

Reikia bet-gi pasakyti, kad visi tie „Laisvės“ ir „Vilnies“ šukavimai prieš P. Martinkaitį ir jojo straipsnį „Tėvynės“ No. 28, liepos 15 d., šių metų, „S. L. A. Ardytojai“, neturi jokios vertės, nes tie laikraščiai vien šaukia, kad P. Martinkaitis meluoja, tačiau tiems melams atremti nepadudama nė vieno fakto ir tik bandoma pulti paties P. Martinkaitio asmenį, kurio šiame atsitikime neturi jokios svarbos, nes dalykas eina ne apie P. Martinkaitį, o apie komunistų ardyką SLA. ir kitų organizacijų apie ką mano straipsny buvo kalbėta, ir tik dėl šio jiems užmetimo komunistai ir turėtų teisintis, o ne kalbėti apie P. Martinkaitio asmenį, kuris šiame atsitikime tik tiek reikšmės turi, kad nelemtus komunistų darbus aikštėn iškėlė. Todel komunistai ir turėtų įrodyti, kad mano užmetimai jiems yra neteisingi ir tai įrodyti faktais, o ne vien tuščiais žodžiais.

Aš gi remiuosi vien faktais ir nurodau šaltinius tų faktų. Štai, paimkime „Laisvės“ No. 153, birželio 27 d., 1924 m. Ten rasite protokolą ALDLD. 13-to apskričio suvažiavimo, laikyto sausio 27 d., 1924 m.; taipgi protokolais „Laisvėje“ tilpo tik už 6 mėnesių po suvažiavimo. Tame protokole pačioj „Laisvėje“ juodu ant balto atspausdinta, kad ALDLD. 13-to apskričio pildomasis komitetas pirkio 10 „Daily Worker“ šėrų už \$50.00, bet ir tame protokole viešai meluojama ALDLD. 13-to apskričio nariams. Tuo laiku aš pats buvau nariu A.L.D. L.P. 26 kp., Collinsville, Ill. ir 13-tam apskirtyje ir žinau, kad tu šėrus pirkio trys asmenys be žinios viso pild. komiteto, nes į komitetą įėjo penki nariai, kurių tiklatai trys gyveno Collinsville, Ill., o kiti du gyveno Springfield, Ill. Bet kad ir būtų pirkęs visas pild. komitetas, tai vis tiek jis neturėtų teisės pirkti be žinios visų narių, nes visi lygiai moka mėnesines duokles ir visi vienokės teisės draugijose turi. Tačiau, kaip matyti, komisarai nesiskaito su eiliniaisiais nariais ir kada nori pasiima \$50.00 ar dau-

giaus kiek jiems reikia del ab-rako.

Jei p. V. Andrusis iki naujų 1928 metų įrodys, kad P. Martinkaitis meluoja apie centrinius ir komisarų eikvojimą A.L. D.L.D. pinigų 13-to apskričio, 1923 m., tai P. Martinkaitis sutinka įsirašyti į jų AL. Partiją L. S. ir dar užsimokėti \$50.00 įstojo. Bet jeigu ir V. Andrusis to neįrodys, tai ir ant toliaus pasiliks darbininkų mulkintoju.

O kad Zalspis ir Andrusis jau per kelis metus trokšta likti S. L. A. diktatoriais, tai tą visi žino. Visi dar atsimename, kurie tiklatai skaitė „Vilnį“ ar „Laisvę“, ar Chicago lietuviai kaip V. Andrusis po SLA. Seimui, 1924 m. visai šmeižė Dr. Montvidą už tai, kad Dr. Montvidas šeime nėjo su komunistais prieš senuosius SLA. viršininkus.

Patariu SLA. nariams neklausyti „Laisvės“ ir „Vilnies“ plavonių prieš P. Martinkaitį, nes komunistams negalint atremti mano jiems užmetimų faktiškai, nieko kito neliko kaip visai šmeižti mano asmenį. Jie gerai žino, kad aš buvau komunistų eilėse ir gerai žinau daugelį jų žulikysčių ir kad apie tas žulikystes aš tiesą rašau, todel Andrusis, Pruseika ir kiti ir šaukia, kad aš tokis ir kitokis, bet faktų nepadudoda, nes jų neturi ir jie tikisi, kad jų jį skaitytojai yra tiek kvaili, kad ir be faktų jiems tikės.

Aš ant rankų turiu ALDLD. 13-to apskričio suvažiavimo protokolus ir bi dieną galiu parodyti kaip komunistų komisarai eikvoja draugijos pinigus be eilinių narių žinios.

O kaip V. Andrusis drebančia lūpa šaukia per „Vilnį“, kad aš nemoku taisykliškos rašybos, tai aš niekam nė nesigiriu, kad moku, nes nesu lankęs mokyklos, tai išmoki taisyklingai rašyti neturėjau progos, bet kol buvau pas komunistus, tai buvau geras rašytojas ir net pati „Vilnis“ dar 1923 m. mielai talpindavo mano raštus po slapyvardžiais Pasaulio Pileitis ar P. Martin. Tačiau dabar Andrusis su savo agentėliais bando visokių nesamonių prirašyti „Laisvėje“ ir „Vilny“.

P. Martinkaitis, Portage, Pa.

P. S. — Man teko ngursti komunistus ir jų kelis agentus, kurie nežinantiems žmogiems apie ALDLD. konstituciją sako, kad trys žmonės turėjo teisę pirkti už \$50.00 vertės šėrų nežinant visam 13-tam apskričiui. Ne draugai 1923 m. ne buvo tokio paragrafo konstitucijoje ALDLD. ir šiandien dar nėra, norint komunistų komisarai tos draugijos konstituciją keičia kas metai ant savo kurpalio. Tam netikėkite, nes yra apgavystė komunistų kailio išsiskindėjimo nuo eikvojimo darbo žmonių kruvinai uždirtų centų. Aš turėdamas faktus užtai ir SLA. draugijos narius prasegėsiu nuo tokių „geradarių“ kaip komunistai. P. M.

NEKROLOGAI

McADOO, PA.

A. a. M. Bauža, SLA. 54 Kuopos Narys.

Velionis su šiuo pasauliu atsiskyrė rugsėjo 11 dieną. Mirtis įvyko nelaimingai. Velionis M. Bauža minimą dieną važiuavo savame automobily, kurio „steering“ ratas nulužo, automobilis pasivertė ir ant vietos velionį užmušė.

Velionis Bauža buvo geras, laisvų pažiūrų žmogus. Todel delei laidojimo velionio vietos gyventojuose sukėlė nemažai kalbų ir velionio moteris turėjo nemažai vargo kol atliko paskutinį savo mylimam vyruui patarimą.

Velionis Bauža dideliame nuludime paliko savo moterį, vieną mergaitę ir vieną vaiką. G. Milius.

DETROIT, MICH.

SLA. 200 Kuopos Narių Žiniai. Šiuo metu pranešu visiems SLA. 200 kuopos nariams, kad aš persikėliau gyventi po nauju antrašu. Todel visai reikalais malonėkite kreiptis žemiau paoduotu antrašu:

Ed. Sheputis, 18823 Russell St., Detroit, Mich.

Kuopu Susirinkimai

Springfield, Ill. SLA. 158 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 2 d. spalio, 1:30 val. po pietų, White Dental svetainėje, 223½ So. 5-th St. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti, nes turime daug svarbių dalykų aptarti. Taipgi neužmirškite užsimokėti mėnesines mokesčius. Ateidami atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie S. L. A. 158 kuopos.

P. Klembauskas — sekr.

Minersville, Pa. SLA. 13 kp. susirinkimas įvyks 2 dieną spalio, A. Stancio svetainėje, 315 New Castle st., 2 val. po pietų. Visi nariai malonėkite pributi ir užsimokėti mėnesines mokesčius. Ateidami atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 13 kuopos.

J. Staneika — sekr.

Mt. Carmel, Pa. SLA. 52 kp. susirinkimas įvyks 2 d. spalio, 2 val. po pietų, M. Ambraziavičiaus svetainėje. Visi nariai ir narės malonėkite pributi ir užsimokėti mėnesines mokesčius. Taipgi ateidami atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie S. L. A. 52 kuopos.

J. Paskevičius — sekr.

Miners Mills, Pa. SLA. 33 kuopos susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą nedėdienį, 12:30 val. po pietų, 2 Hose Co. Malonėkite visi draugai atsilankyti ir užsimokėti mėnesines mokesčius. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 33 kuopos.

V. Glaubičius.

Detroit, Mich. SLA. 200 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks 2 dieną spalio, Sv. Jurgio Parapijos Mokyklos svetainėje, 2 val. po pietų. Visi nariai ir narės dalyvaukite, nes yra daug svarbių reikalų aptarti.

A. Mitrikas — sekr.

Nanticoke, Pa. SLA. 12 kp. susirinkimas įvyks 25 d. rugsėjo, 1 val. po pietų, J. Daniliavičiaus svetainėje. Visi nariai ir kviečiami dalyvauti, nes yra svarbių reikalų aptartumui. Atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie SLA. 12 kuopos.

K. Kvedaravičius — sekr.

Zeigler, Ill. SLA. 308 kuopos 8-čias bertaininis susirinkimas įvyks spalio (Oct.) 2 d., Lithuanian Bldg. Corp. svetainėje, 10 val. vakare. Malonėkite visi nariai ir narės atsilankyti, nes turime daug svarbių dalykų apsvartyti. Nepamirškite ir naujų narių atsivesti prirašymui prie SLA.

Jonas Vainauskas — rašt.

SLA. 21 Kuopa Rengia DRAUGISKĄ IŠVAŽIAVIMĄ — į — PALMER PARK Detroit Mich. Rugsėjo (Sept.) 25 d., 1927 m. Prasidės 11 val. ryte.

Bus įvairūs programos ir kalbės šie kalbėtojai: DR. F. MATULAITIS, DR. M. PALEVIČIUS ir kp. pirminkas P. JOČIONIS. Visus širdingai kviečia Komitetas.

„B L I N D A“

Pranešimas Teatrališkoms Draugijoms.

Pas mus galite gauti geriausio veikalo knyguotes. „BLINDA“ Žemaičių Razbaininkas 4 veiksmų 5 paveikslų drama. Knygutės parduoda po 75c., imant visą setą, nemažiau 20 knygučių ant karto, atiduodam po 60c. knygutę. Duokite užsakymus šiuo antrašu: Scenos Mylėtojų Burelis, 7512 Prairie Ave., Detroit, Mich.

T E M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Paveiksluotas Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių

Amerikoje

I S T O R I J A

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudoma ir plačiai aprašoma mūsų visvieniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipazinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50

Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

„T E V Y N Ė S“ ADM., 307 W. 30-th Street, NEW YORK, N. Y.

PRASTAS APETITAS?

Ad E-g

Mr. Alex Taylor, Geiter, Ala., sako: „Nuga-Tone pagelbėjo man puikiai. Kuomet aš pradėjau jas vartoti, aš turėjau skausmus šone, mano apetitas buvo prastas ir negalėdavau naktį gerai pailsėti. Dabar šone skausmų nebūtinai, mano apetitas geras, mano miegas pasilpnantis ir atšviežinantis, aš jaučiuosi geriau visais atžvilgiais.“

Tukstantai vyrų ir moterų laike paskutinių 35 metų įgijo tas pačias puikas pasekmes. Kai kurie jų buvo silpni, nervuoti, išblyškę. Kiti turėjo skilvio ir virškinimo trubečius, gausus viduriuose ir žarnos svaugių, silpnumą, inkstų ligas. Kai kurie buvo menki ir turėjo trubečius su virškinimu. Nuga-Tone suteikė jiems daugiau jėgos, geresnę sveikatą ir energiją. Jos padauginė jėgą visų kuno organų ir ie pasijuto esą jaunesni. Nuga-Tone turi jums pagelbėti, o jei ne, tai nieko nekainuos. Žiūrėkit garantijas ant kiekvieno pakelio. Nusipirkit 1 butelį šiandien.

Tel. Empire 7305
Dr. F. MATULAITIS
322 Holbrook Ave.,
DETROIT, MICH.
Valandos:
12—3 p. m. ir 6—8 p. m.
Ultravioletinė šviesa. Diathermia

TO HOLDERS OF
SECOND LIBERTY LOAN
4 1/2 PER CENT BONDS
EXCHANGE OFFERING OF NEW
TREASURY NOTES

Second Liberty Loan bonds have been called for payment on November 15th next, and no interest will be paid after that date. Notice is given of a new offering of United States Treasury notes, in exchange for Second Liberty Loan Converted 4 1/2 per cent bonds. The new notes will be dated September 15, 1927, and will bear interest from that date at the rate of 4 1/2 per cent. The notes will mature in five years but may be called for redemption after three years. Interest on Second Liberty Loan Converted 4 1/2 per cent bonds surrendered and accepted in exchange will be paid to November 15, 1927. The price of the new issue of notes, is 100%. Holders surrendering Second Liberty Loan Converted 4 1/2 per cent bonds in exchange for Treasury notes of the new issue, should arrange with their bank for such exchange at the earliest possible date, as this offer will remain open only for a limited period after September 15th. Further information may be obtained from banks or trust companies, or from any Federal Reserve Bank.

A. W. MELLON,
Secretary of the Treasury.
Washington, D. C., September 6, 1927.

I ir iš
LIETUVOS
per BREMENĄ
ant didžiausio ir greičiausio
Vokietijos laivo
COLUMBUS
ARBA ANT KITŲ LAIVŲ
ŠIOS LINIJOS
TIKTAI AŠTUONIJS DIED-
NOS ANT VANDENS
Puiki trečia klasa — Tikrai
kajutos.
NORTH GERMAN
LLOYD
33 Broadway, New York
arba prie vietos agento.

GYVENIMO RUOŽAI

Rašo A. B. STRIMAITIS.

ZMOGAUS LAIMĖ.

Bepigu tam džiaugtis
Kuriam laimė tarnauja

Aš netikiu į prietarus, netikiu, kad žmogus gali susilaukti laimės koku tai misterišku būdu. Kad buti laimingu, buti reikia mokytis prisitaikyti prie gyvenimo aplinkybių, reikia nusistatyti gyvenime tikslą ir prie jo eiti švariai, teisingu keliu. Tik tas žmogus yra laimingas, kurio sąžinė tyra.

Laimę mes renkame taip, kaip bitės medų; bitės neranda gatyvą, pagaminto medaus; ji turi sunkiai dirbuotis kol surunka ir pripildo korį. Ne vieną gėlės žiedelį ji turi aplankyti kol truputis po truputį surenka tiek, kad gali pripildyti vieną korio klėkutę. Taip pat ir žmogus, niekuomet negali rasti laimės kur nors pamestos, kaip nelyginant maišą pelų prikimštą. Mes renkame laimę taip, kaip darbščios bitės, po truputį po truputį, kurios auga mūsų gyvenimo darželyje. Laimė daugiausiai priklauso tiems, kurie atlieka daugiausiai gerų darbų, kurių darbai suteikia laimę kitiems.

Kas gi yra ta laimė? Ji nėra koks tai materialis dalykas, kokia tai apčiuopiama medžiaga. Laimė yra žmogaus dvasios pasitenkinimas, o žmogus dvasios patenkinti materialiais dalykais: auksu, sidabru, briliantais ar kitais panašiais materialiais dalykais negalima. Kas žmogui turtas, jei jo dvasia nepatenkinta, išalkusi ar nuskriausta. Nors materialiai jam nieko nestoka, bet dvasiškai nuskuręs, nelaimingas.

Kiekvienas geras darbas, kiekvienas nuoširdus atsinešimas prie kitų, kiekviena kad ir menkiausia kitam, jei ne materialė, tai moralė suraminimas nuliudusio ar nelaimėje esančio žmogaus, žmogiškas atsinešimas, maloni šypsa be paslėpto užpakalinio sarkazmo, yra tie trupiniai medaus, kuriuos tu renki iš gyvenimo darželio ir krauni į savo dvasios patenkino korį. Ir pasižiūrėjęs į savo rinkinį esi vidujiniai pasitenkintas, nes niekas tau negali pasakyti, kad tu leidai gyvenimą suvis be naudos. O jei kas ir padaro tau užmetimus, tai tu žinai, kad tie užmetimai, apkaltinimai daromi tau neteisingai ir dvigubai esi pasitenkęs, nes tikrai žinai savo širdyje, kad tas, kuris tau padaro priekaištus, klysta. O jei tavo gyvenimo koris būtų tuscias, jei tau daromos pastabos būtų teisingos, tai tu pats pajustum savo širdyje neapykantą ir ieškomu motyvų pasitenkinimui savęs, o nesurasdamas pats sau išmėtinętum ir jaus-tumies nelaimingu.

Ant žmogaus laimės niekas neturi monopolio. Niekas jos negali sugrobtį ir į aruodus supilti ir laikyti tik sau iki tokiam laikui, kol kas atsiras su daug pinigų, kad iš to turėt sau didelį pelną. Monopolį galima turėti tik ant materialių dalykų. Tiesa, religija bando sumonopolizuoti savo pasekėjų mintis, diktuoją ką žmogus privalo mąstyti ir ko neprivalo. Bet ir tai negalima smerkti tų žmonių; jei jie pavergę kito norams savo mintis ir tame pasivergime randa sielos pasitenkinimą, tai tenais tų žmonių laimė. Kodel jiems pavydėti tos laimės? Tik religiją negerai elgiai tuomet, kuomet pažengusius kultūros link žmones versta vėčia tikėti į tuos daiktus, kurių žmogus nenori ir kenkia jo gyvenimui, persekioja jį, daro nesmagumus norėdami sumonopolizuoti savistoviai protaujančių žmonių protą.

Didelė dalis žmonių nepasinaudoja nė dešimta dalimi laimės, kiek jos randasi mūsų gyvenime. Dėlto taip yra, kad jie neturi tinkamo išsiskleidimo ir nesupranta kaip naudotis ta laime, kurią jie kasdien sutinka per visas savo gyvenimo dienas. Jų mintys pripildytos tusciosiomis svajonėmis, misterijoms, pačių savęs apgailestavimu, nusiskundimais, kad: „šitai aš esu gimęs nelaimingoje dienoje, man niekas nesiseka“ ir neretai iš glumtos širdies atsidusęs sako: „Ak! Koks aš nelaimingas...“

Vargingiausias, biedniausias žmogus turi tą pačią progą būti laimingu, jei tik jo sveikata tarnauja, lygiai taip, kaip ir gudurolis, armonarchas, ar piniguočius, kur nežino savo turty rūbų. Andrius Carnegie sako, jis duotų dešimtis milijonų dolerių, jei kas jam prailgintų jo amžių dešimčiai metų. Bet jo visas turtas negali nupirkti prailgino amžiaus.

Žmogaus laimė nėra koks išlaukinis padaras, bet vidujinis jausmas, kuris yra kiekvieną momentą su mumis ir mumyse. Jei mūsų darbai bus patikimi, sąžinė tyra, tai kad ir vargingiausiai gyvendami busime laimingi.

MARGUMYNAI.

Kiek yra žvaigždžių? Ilgą laiką mokslininkai negalėjo tiksliai pasakyti, kiek yra danguje žvaigždžių. Dabar žvaigždžių skaičius jau ne paslaptis. Paskutiniaisiais metais astronomams pavyko apytikriai sužinoti žvaigždžių skaičių.

Žmogaus akimis, be padidinančių stiklų, matomų žvaigždžių skaičius nedidelis. Apvažiavus visą žemę, galima būtų priskaičiuoti apie 6,000 tokių, paprasta akimi, matomų žvaigždžių. Bet, daugybė žvaigždžių yra, kurių be prietaisų matyti negalima. Tačiau, astronomijos instrumentams tobulėjant, pavyko pirskaityti vis daugiau žvaigždžių. Mokslininkai visas žvaigždes, pagal jų didumą, suskirstė į šešias rūšis.

Neseniai astronomui C. Abbot pavyko smulkiai ištirti paukščių kelių sudarančių žvaigždžių skaičių. Jo nuomone, paukščių kelių sudaro 30 milijardų žvaigždžių. Kiti mokslininkai, tačiau, tvirtina, kad tas skaičius yra žymiai perdidelis.

Suaugę dvyniai. Pietų Slavijos mieste Novibazar ir dabar tebegyvena du suaugę kruvon broliai dvyniai. Jie yra turkai, magometonai ir jau išgyveno 19 metų. Nežiūrint tokio amžiaus, jie išrodo, kaip 9—10 metų vaikai. Kadangi jų nugaros suaugę, jie negali judinti galvas ir akis. Vienas žiuri į viršų, o kitas žemyn. Kalba taip pat silpnai. Vienas šnibodami neša vienas kitą ir labai vikriai vienas kitą pakelčia.

Idomu, kiek metų šie dvyniai išgyvens.

Panašus atsitikimas buvo Rytų Azijoje, Siame. Ten irgi gimę suaugę dvyniai, kurie išgyveno 63 metus ir mirė 1874 metais, vienas kita pragyvendami tik dievų valandomis.

Ar Didelių Žmonių Jau Nebėra

Dr. Butleris, Columbia Universiteto prezidentas, viešėdamas Anglijoje išsitarė, kad dabar, girdi, gyvenime tokią biedną didelių žmonių (didelių, supraskite, ne iš stuomens, ne bet iš proto) erą, kokios nebuvę per du pastaruosius tūkstančius metų. Tai esą baisiausias intelektualis badmetis. Pasak jo, nebeturime nė vieno didelio poeto, filosofo ar šiaip jau kokio nors genijaus.

Dr. Butleris, šiaip ar taip, mėgsta daugiau šnekėti, negu svarstyti. Jis ir dalykų pastebėti, tikrai sakant, ryškiai nesugebi. Kitaip — juk jis taip neapgalvotai nekaltbėtų. Tikrai pa-nagrinėkime jo labai netikslų išsireiškimą giliau.

Nebeturime, klausykis, didelių žmonių! Tik juokas ima klausast taip kalbanti universiteto prezidentas. O kas išrado tokį stačiai stebuklą dalyką kaip radio, jeigu ne genealingas protas? Kas išgalvojo tarsi tikrus stebuklus elektros sritį, jau nepaisant radio? Kas sugalvojo dirbtinius oro paukščius, kuriems net ir platusis vandenynas kelio nebepastoją daugiau? Juk tai ne Aristoteliai, Sokratai, Homerai, Dantės, Spinozai, Dekartai, Šakspyras, Getės, Ničės ir kiti! Ne, tai vis šių laikų dideli žmonės — geriau sakant, dvidešimto šimtmečio genijai. Tik bėda, kad šių genijų Butleris pažinti nenori.

Koktu daros pamislis, kaip ne kurie žmonės tik praeitį pamato, o dabartis ir ateitis — tai jiems tarsi visai neįdomūs dalykai. Ir tradicijos juos visai nustelbia. Vadinasi, kas sena, kas jau praejo, kas šiandien mažai vertės tebeturi, tas jiems brangu. O, žinoma, brangiausia delei jų daiktų yra tie, kurie jau mirę. Ir reikia tiesą sakyti, kad jeigu jų didvyriai būtų gyvi, tai jie tuoj pasakytų, kad jie mažai ką tereikia. Numirėlių garbintojai! Tuščia jų, jeigu tik jie mokėtų ir norėtų ir gyvuosius kaip reikiant pagerbti. Bet jie to nedaro. Išmirs mūsų laikų didvyriai, ir, matysite, kad tokiems Butleriams jie bus didžiausi genijai. O dabar, kol gyvi, ak, niekis!

Ką Butleris supranta genijais, ištikrųjų, tai tik būvę dideli svajotojai. Tiesa, jie ir iniciatyva ir originalumu pasirodė yra. Bet tai ne tikroje to žodžio prasmėje. Tais laikais, matote, liaudis buvo pilna dvasinių turtų, kuriuos dar niekas nebuvo surankiojęs ir kruvon sukopęs. Užteko tad atsirasti gabesniai žmogui, pavyzdžiui, kaip Aristotelis, na, ir rinkti tuos iš liaudies turtus, pagaliau, tvarkyti juos ir gražioje loginėje formoje vėl atiduoti liaudžiai. Smagu buvo rinkti liaudies motyvus ir pakiam Homerui ir kaipo nepaprastam poetui išduoti juos. Smagu buvo rašyti apie pragarą ir Miltonui ir Dantei, kad pirmiau beveik niekas buvo apie tai nerąšęs. Nesunku buvo svajoti Dekartui, Spinozai, Kantui

ir kitiems, kad pirmiau buvo niekas tų paprastų dalykų, aikštėn neiškėlęs. Šiandien būtų net ir juokin-gas tas idėjas aikštėn kelti; juk jos nuo mokslo taip toli!

Be to, senovės filosofai ir poetai baisiai daug naudojosi religijos turtais. Dievas Kantui ir Spinozai buvo svarbiausiu klausimu. Pragaras ir velnias Miltonui ir Dantei buvo pamatinis įkvėpimas. Antra vertus, religija sukūrė patys žmonės. Juose susikrovė galybės visokių svajonių. Tik bėda, kad ne visi mokėjo tas svajones aikštėn iškelti. Tada padarė gabesni, — geriau sakant, gabiausieji. Ir tie gabiausieji, reikia tiesą sakyti, svetimais turtais pagarsėję, nekurių žmonių akyse tapo tokiais dideliais genijais, kokių, girdi, dabar visai nebėra.

Šiandien tačiaus gyvenime kitokių laikus. Liaudies turtai jau senai išgenėti. Genijum buti jau be galo sunku. Reikia visko iš savęs. Iš kitų nebepasemsi nieko, nes jau nebėra. Apie pragarą ir vėlnią rašyti jau nebeišpuola, nes liaudis to nebepaiso daugiau. Už Dievo buvimą ar nebuvimą spinoziškai ar kantiškai ginčytis iš tiesų būtų daugiau negu žiopa.

Užtai šiandien tokių darbų išmintingi žmonės ir nebedirba. Šių laikų galvočiai daugiausiai dirba praktiškus darbus. O tai reiškia, kad jie dirba mokslingais budais. Jų patsai darbas ir darbo vaisiai, tiesą, neturi savyje mistijos, tuštumo ir to bergždžio žavingumo, ką paprastai turi senovės filosofų ir poetų darbai. Ir todėl ve kokiame tuštybių mėlotojų šiandien didelių žmonių nėra. Mat, nepasi-puošk gražių spalvų šyda, vadinasi, gražiomis pasakaitėmis apie pragarą, vėlnią, pagaliau, Dievą, tai ar ne didelis žmogus!

Kas studijuoja, tas, rodos, ir žino, kad kelių tūkstančių metų dideli žmonės tiek daug gerų daiktų nestukiant pagerbti. Bet jie to nedaro. Išmirs mūsų laikų didvyriai, ir, matysite, kad tokiems Butleriams jie bus didžiausi genijai. O dabar, kol gyvi, ak, niekis!

nės, nors pastarasis ir miręs, ar, sakysite, nors kiek mažesnis už senovės didžiausius politikus. Tai jau ne. Tiesa, mes neturime šiandien Mohammedų, Konfucijų, Kristų, — bet jų ir nereikia, nes šiandien ir vaik-lai lengvai išmoksta pradinėse mokyklose visą tai, ką tie dideli žmonės skelbė.

Stačiai juokinga, kaip ne-kurie žmonės, pavyzdžiui, toks Butleris, toliau savo nosies nematydami, tradicijomis gyvena ir tik kelis senovės numirėlius tegarbina. Tuščia jų kad jie taip daro; bet kam jie bando niekus įkalbėti ir tiems, kurie studijuoja, taigi ir mato ir girdi, kas šiuose laikuose gyvena ir didelių darbų nudirba. O tie, kurie didelių darbų nudirba, iš tikrųjų yra labai dideli žmonės.

Dr. Margeris.

VILNIEČIAI IR MES
(DEL SPALIŲ 9 MINĖJIMO).

Netik čikagiečiai, bet ir kitų kolonijų lietuviai negalime pamiršti, kad šiais metais 9 d. spalį sukanka septyneri metai, kaip klastingoji Lenkija, žinomam Pilsudskui diriguojant, ginkluotu užpuolimu iš pasaly išplėšė Lietuvai jos sostinę Vilnių sykiu su kitais žymiais Lietuvos kraštais, kaip Trakai, Gardinas, Seinai, Punksas, Švenčionys, Braslavas ir kiti. O juk tik dvejetu dienų prieš tai Lenkijos atstovai Suvalkuose, akyvaizdoje Tautų Sąjungos delegatų buvo raštu pasižadę Vilniaus nepulti ir laikyti Bastunų miestelio atstume, kolei nebus susitarta geruoju del bendrų ribų. Bet lenkai pasielgė tikrai „lenkiškai“. Savo garbės žodį „didvyriškai“ pamynė vardan savo gobsmo. Tad 9 diena spalį, 1920 metų, tapo visos ietuvų tautos liudėsio diena. Bet kol tik lenkai bus Vilniuje tos dienos neužmiršime ir tegul ta diena tampa Lenkijos gėdos diena.

Lietuvių tauta Vilniaus neišsivadėjo ir neišsivadės: Lietuvos istorinės, juridinės ir ekonominės teisės to neleidžia daryti. Lenkija, suprantama, daro visokias pastangas, kad tą savo banditizmą nuo pasaulio paslėpti ir pateisinti. Bet jos pastangos trupa del Lietuvių griežto nusistatymo už teisę ir teisybę. Pernai metų Rusija pakartotinai kuoaikščiama parbrėžė Vilniaus okupacijos ne-tisėtumą. Šmet per Tautų pasedžius Ženevoje Lenkija mėgino šmugelio būdu išgauti iš Anglijos ir kitų valstybių savo rubežių garantavimą. Bet tas jai nepasiseka, ir todėl Lenkijos rubežių klausimas tampa atvira ir ginčijama. Jeigu Lenkija pati geruoju nesutars su kaimynais del rubežių, tai vėliau ar anksčiau Lenkijos sienų revizija pasidarys neišvengiama, kaip del to Lenkija ne-sispardytų. Sykiu su tuo ateis ir Vilniaus klausimo išrišimas.

Kada Lietuvos nepriklausomybė buvo kuriama, Vilniečiai buvo dar po mažai tautiškai susipratę ir delto nepasipriešino svetimiams užpuoliams taip drūčiai, kaip lietuviai augš-taičiai ir žemaičiai. Bet ne-priklausomos Lietuvos pasise-kimas iš vienos pusės ir lenkų okupacijos keistybės iš ki-tos pusės, atidarė vilniečiams akis; jie mato, kad apskruys atėjusiai juos valdo ir išnaudoja, prisidengdami tikėjimo ir kultūros skraiste; kad garsus Vilnius, lietuvių kultūros cent-ras, pradėjo smukti ir pavirto į Lenkijos provincijos apėpusį miestelį bei legionų stovyklą. D-ras Jurgis Šlapelis, vilnie-

čių lietuvių delegatas Vilniaus miesto taryboje šią vasarą taip kalbėjo:

„Politinės sąlygos, kuriose dabar esame atsidūrę, padarė tai, kad Vilniaus miestas iš žy-maus tranzito, prekybos ir ne-mažos mūsų sąlygos pramonės punkto šiandien paverstas šiaurii Rygos koridoriaus už-kampiu ir savo reikšme prily-gintas prie Naugarduko ir Pin-sko. Vilnius yra atskiras nuo tų visų kraštų, kurie jį išaugino, kurie yra jo medžiaginės gero-vės šaltinis ir tolimesnio augi-mo laidas; jis neturi išeities ir juras.

„Perkirtus išsivadavusios iš caro nelaisvės Didžiosios Lietu-vos kuną į dvi dali, Vilniui grė-sia liudniausias likimas ir net žlugimas.“

Vilniečių susipratimas auga; netrukus jie pareikalaus iš Len-kijos autonomijos; toliau — paprašys atėjūnus išsinešdinti. Vilniečių uždaviniai yra dideli ir darb. 3 milijonikas. Okupan-tų išnaudojami, jie negali ap-seiti be pašalpos iš savo brolių, gyvenančių laisvoje šalyje. Jų mokslinės ir našlaičių prie-glaudos be mūsų pašalpos turė-tų dingti arba į rusius lysti, nes, „kulturingieji“ lenkai ne-kartą jas išmetė ant gatvės. Amerikos lietuvių šventa ir is-torinė misija yra šelpti brolius vilniečius moraliai ir pinigais, kaip kaip šelpėme augščiau iš žemaičius kovų už nepriklausomybę metu.

Tegul 9 spalį vilniečiams tampa diena vilties ir išsiliuosavimo.

P. Žad.

Liaudies Opera „Birute“ Bus Atspausdinta

Mūsų žymusis Kompozitorius Mikas Petrauskas rašo „Tėvynės“ Redakcijai apie išleidimą savo kurinių ir tarpe kitko pareiškia sekamą linksmą žinią: „Po atspausdinimo VII-to sąsiuvinio Lietuviškų Dainų, eina spaudon liaudies opera „Birute“. Spausdinimo įvykis susidaro iš priežasties D-ro J. T. Vitkaus iš Clevelando ir burio jo ir mano draugų.

„Jaunuomenė turės prieina-mą ir gražią liaudies operą, galės dainuoti ir scenon statyti. Bus stengtasi nustatyti kuopi-giausia jos pardavimo kaina. Kurie prisidės išleidimui „Birute“ su nemažiau 10 dol., tie bus įrašyti operos registran ir jiems bus pasiūsta knyga su originaliu kompozitoriaus au-tografu.“

Tai ištikrųjų linksma naujie-na, kad liaudies opera „Birute“ bus išleista ir visuomenė galės naudotis šia gražia ir sta-čiai žavėjančia muzika. „Birute“ yra dviejų veiksmų tikrai puikus istorinis scenos vaizde-lis ir apredyta tokia jautria ir gražia muzika, kad ir papras-čiausi žmogų sujudina iki ašarų. Šioje operoje mūsų gabu-sis Kompozitorius Mikas Pet-rauskas matomai sukuopė tą senovės lietuvių prakilmumą ir pasitikėjimą savo seniesiems dievams, jų pasiryžimą gintis nuo priešų ir pasitikėti savo jė-gomis. Gražioji „Birute“ mu-zika tą viską pasako ir todėl kiekvieno lietuvių sielą žavėja.

Mūsų didžiausiu noru ir širdingiausiu patarimu yra, kad kuodidžiausius skaitlius Ameri-kos lietuvių prisidėtų prie šios liaudies operos išleidimo ir pa-telktų jos repetran. Tuo rei-ka, prisidengdami tikėjimo ir kultūros skraiste; kad garsus Vilnius, lietuvių kultūros cent-ras, pradėjo smukti ir pavirto į Lenkijos provincijos apėpusį miestelį bei legionų stovyklą.

D-ras Jurgis Šlapelis, vilnie-

Ne Žodžiu, Bet Darbu Mylek Tėvynę

Nepamirškime ruošti prie didelės iškilmės. Vasario 16 dieną, 1928 metais, sukanka dešimts metinis jubilėjus Lie-tuvos Respublikos.

Kas nuveikta per tąjį laiką: 1) politikos ir ekonomijos sri-ty; 2) apšvietos ir kultūros sri-ty?

Lietuvos vairo vyrai, suteiki-te mums, amerikiečiams, beša-liškų žinių.

Mes, amerikiečiai, suteiksime jums, Lietuvos piliečiai, žinių apie savo darbuotę link tėvynės Lietuvos.

Amerikiečiai, kad galėtume suteikti viešai žinias Lietuvos piliečiams apie savo darbuotę Amerikoje link tėvynės Lietu-vos: politikos - ekonomijos sri-ty ir apšvietos - kultūros sri-ty, mes turime skubiai, iš peties ir nuo širdies padirbėti, kad ga-lima būtų apvainikuoti savo darbuotę.

Darbai, kurie stovi prieš akis mūsų ir kuriuos mes turim be-tatsikalbėjimo ir atidėliojimo galutinai nuveikti. Čia nepa-kanka jausmingų žodžių; čia reikia gyvo, apčiuopiama dar-bo. Ir nesvarbu, kad veikti su-sitelkus kruvon. Veikime pa-vieniai. Kiekvieno lietuvių ko-lonijoj randasi vienas kitas as-muo, kuris myli savo tėvynę Lietuvą ir trokšta jai laimės ir gerovės.

Per apšvietą mes prieisime prie laimės ir gerovės. Todel lietuvi-vė štai tau darbas! Darbas garbingas ir našus. Vi-sų pirma atstatykime „Varpo“ bendrovės spaustuvej, išpirkda-mi antros laidos akcijas. Akci-ja kainuoja \$10.00. Pirk pats ir prikalkink savo pažįstamą, kad nupirktų „Varpo“ bendr-ovės akciją. Čia vienais tik ge-rais norais vaduodamasis gali padaryti. Siųsk pinigus už „Varpo“ bendrovės akcijas paš-tu sekančiu adresu: „Varpo“ Bendrovė, Laisvės alėja 60, Kaunas, Lithuania.

Štai antras garbas, tai D-ro Jono Šliupo dvi knygos: „Hy-giena“ ir „Medicinos Istorija“. Už dvi knygas \$5.00. Prie to reikia nepamiršti, kad D-ras Jonas Šliupas yra mūsų SLA garbės narys. Ir jei SLA kuopos susidomėtų ir nors po \$5.00 iš savo kuopų išdo paskirtų, tai tos dvi knygos apie Naujus Metus galėtų išvysti pasaulį.

Todel SLA nariai, tai mūsų šventa pareiga netik jausmin-gais žodžiais atjausti savo tė-vynę Lietuvą, bet ir prisidėti pinigais, kad palengvinus švie-timo darbą tiems, kurie tas pa-reigas atsidėjusiai ir savęs at-sižadę eina labai visos Lietu-vos.

Dr. A. L. Graičunas.

GARSINKITES „TĖVYNĖJE“

Naujausia Komedija

„EKSCLENCIJA“

Keturų Aktų Komedija apie tai, kaip dvi amerikietės lietuvės, turtingo butlegerio našlės su duktere, parvažavo į Kauną „aukštų“ žentų ieškot ir kaip jos papuolė į Kauno žulikų nagus, iš kurių jas laiku du amerikiečiai vyrai išgelbėjo ir patys su jom apsiavedė. Veikale dalyvauja trys moterys ir šeši vyrai. Scenos paprastos: parkas arba miškas viename akte, ir vidus poniško kambario ki-tuose aktuose. Reikalaukite „Dirvoje“.

Reikalaukit pamatymui „Dirvos“ — siunčiama dovanai.

„DIRVA“

6820 Superior Ave.,
CLEVELAND, OHIO.BIZNIERIAI GARSINKITES
„TĖVYNĖJE“

LIETUVIAI AMERIKOJE

CHICAGO, ILL.
Čikagiečiai Subruzdų šernui
Paminklą Statyti.

Rugsėjo 7 d. susiorganizavo velionio Juozo Adomaičio-Serno Fondo Komitetas, kuris rūpinasi galimai artimiausiu laiku pastatyti tinkamą paminklą ant velionio kapo. Komitetas susidarė iš vietos veikėjų, kurin įeiga: adv. S. Kodis — pirmininkas, K. Katkevičienė — vicepirmininkė, Julius Švitra — nutarimų raštininkas, S. K. Grišius — turtų raštininkas, Dr. Petras P. Zalatorius — išdinininkas, K. J. Semaška ir Jonas Bardauskas — išdo globėjai.

Nors ir labai pavėluotas darbas, bet visgi geriau kad ir vėliau, negu niekad. Komiteto vienatiniu tikslu yra pastatyti kuopukiausių paminklą ant velionio Serno kapo, nes jis savo šviesiais darbais pilnai to užsitarė. Kuris supranta mūsų kultūrinio darbo kelius iš-eivijoje, kiekvienas žino ir velionio Serno nuopelnus toje kultūrinėje darbuotėje. Jis savo populiariais mokslo raštais praskynė kelią Amerikos lietuvių visuomenėje kultūriniam darbui ir daug prisidėjo prie to darbo praplėtimo. Todel Amerikos lietuvių pareiškė pagerbimą savo didį švietėją nors tuomet, kai jis tylių kapų ramumojė amžinam atsilieui paskendęs.

Taipgi malonu pažymėti tas faktas, kad komitetas šiam būtinam darbu susideda iš vieno SLA. narių ir todėl niekas negalės pasakyti, kad čionai yra darbas siauros grupelės žmonių. Manau kiekvienas gali pilnai pasitikėti šiam komitetui ir prisidėti su savo išgalėmis velionio Sernui paminklą pastatyti. Labai gerai, kad susipratę žmonės per velionio Gasiuno laidotuves paragina veikėjus nurauti nuo velionio Serno kapo dielės ir pastatyti jo užsitaravimui tinkamą paminklą, kad kiekvienas lietuvis, atsilankęs į Tautiškas Kapines, lengvai galėtų surasti didžiojo rašytojo kapą. Tas didelio skaitliaus praklinių lietuvių balsas padarė tiek, kad jau yra komitetas ir darbo pradžia padaryta. Dabar reikia laukti tik Amerikos lietuvių visuomenės prisidėjimo prie šio svarbaus ir butino darbo.

S. K. Grišius.

APIE ĮVAIRIUS MENININKUS CHICAGOJE.

Atvykus Komp. St. Šimkui į Chicago, tuojau tarpe menininkų pasidarė kitas upas. Ir štai pirmą ketvirtadienį, rugsėjo 8 d., įvyko „Birutės“ choro“ pirmos dainų pamoka. Nors pirmos dainų pamokos buvo visuomet neskaitlingos, tačiau šį kartą dainininkų-kių susirinko virš šešiasdešimt. Ir visi po vasaros atostogų atėjo pilni energijos. Pirmą pradedant Komp. St. Šimkaus pamoką, pratarė keletą žodžių ir choristų-es, pareikšdamas, kad atvažiuojant į Ameriką kelti lietuvių kultūrą augščiausiai ir plačiausiai kiek galima. Taipgi paskyrė keturis vakarus ir savaitę dei choro pamokų. Ir spalio 9-tą dieną Lietuvių Auditorijoje, įvyksta pirmas metinis „Birutės“ koncertas.

Beethoveno Konservatorija.

Turbūt visoj Amerikoje nėra tokios lietuvių muzikos mokyklos, kaip Chicagoje Beethoveno Konservatorija, kurią veda muzikas A. S. Pocius. Šita p-nų Pocių įstaiga muzikos mokykla jau virš septyniolika metų gyvuoja ir šį metų konservatoriją padidino antra tiek. Šeštadienį, rugsėjo 10 d., įvyko Konservatorijos „Grand Opening“, ir tą

dieną buvo atsilankę labai daug žmonių apžiūrėti naujai ir moderniškai padidintos perdirtos konservatorijos. Tą dieną buvo į konservatoriją pasiūsta labai daug gėlių bukių ir pintinių su linkėjimais ir pasveikinimais. Kiek teko kalbėti su Konservatorijos direktoriumi p-nu Pocium, tai jis pabrėžė, kad turi suruošęs platų programą įvairiose muzikos šakose.

Ponai Pociai džiaugėsi, kad mokinių skaičius didėja dėsiningai, taip kad ir daugiau mokytojų yra reikalinga. Užtat atvažiuavus Komp. St. Šimkui, jis irgi tapo pakviestas mokytojauti, dirigavimo, kompozicijos ir tt. Šią konservatoriją yra baigę su augštais muzikos laipsniais k. t. piano, dainavimo, vargoninkų ir kitų. Ir šiandien Beethoveno Konservatorijos nekurie mokiniai užima žymias vietas ne tik lietuvių tarpe, bet taipgi ir tarpe svetimačių.

Už tokių praklinių dvasinį auklėjimą p-nai Pociai yra tikrai užsitarnavę garbės. Sveikinu ir linkiu geriausių pasekmių ir toliau taip augti ir plėtotis kaip ir kiti šiol.

Vaiškaus Teatras.

Šeštadienį, rugsėjo 11 d., Lietuvių Auditorijoje, įvyko Vaiškaus Teatro vakaras, kuriame buvo vaidinta veikalas „Du Keliu“. Nors veikalas ir yra užvardintas „Du Keliu“, bet daugiausia yra vaizduojama kaip po kerštas prieš tikėjimą, taipgi motinos meilė. Šiame veikalė yra gana skaudžių momentų, bet kartu yra gana ir tuščių vietų, o ypač ilgų monologų.

Veikalė svarbiausią rolę vaidino artistė Pola Tendžiulytė. Apie pačią artistę galima tik tiek pasakyti, vargiai rasime tokią lošėją lietuvių tarpe, kuri galėtų lygintis p-lei Tendžiulytei. Buvo typingi kunigai — pats režisierius Vaiškus ir senas lošėjas B. Vaitekunas. P-nas Vaiškus, turėdamas tokių burį scenos mėgėjų, galėtų dažniau pasirodyti, tik tai su trumpeis veikalais. Nesa publika varginti su tokiais veikalais, kurie užima beveik keturias valandas, yra per ilgai.

Zosė.

VISOMS CHICAGOS — TOWN OF LAKE LIETUVIŲ ORGANIZACIJOMS ATSIŠAUKIMAS.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 122 kp., laikytame susirinkime 7 d. rugp. 1927 m., Karaliaus svet., 4523 So. Wood St., nutarta atsišaukti į visas vietas draugijas sutvėrimui viešo ant Town of Lake knygyno.

Jeigu jusų draugija pritaria šiam sumanymui, išrinkite komisiją iš 3 narių ir pridukite vardus ir antrašus K. Kairiui, 4335 So. Hermitage Ave., Chicago, Ill.

Vėliau sušauksime visų komisijų susirinkimą, kur galėsime plačiau išdiskutuoti ir išdirbti planus del šio svarbaus užmanymo.

SLA. 122 kp. kmisija:
K. Kairis,
B. Palulis,
V. Savas.

CLEVELAND, OHIO.

Karolis Sarpalius Liko Ristikų Čampionas.

Rugsėjo 8 d., Clevelande, Ohio, įvyko paskutinė ristikų turnamento diena, kurioje apvainikuota į nautinis Lietuvių Ristikų Pasaulinis Sunkaus Svorio Čampionas. Juomii liko Amerikoje gimęs ir augęs jaunikaitis, Karolis Sarpalius, medicinos studentas, taipgi gabus

dainininkas, pianistas ir smuikininkas.

Lietuvoje ir Amerikoje iki šiolei oficialio ristikų čampiono nebuvo, kas tikrai norėjo, kad ir mažiausias virukas, šiaukšė „čampionu“ ir vedė gincus net su didžiausiais, o ristikis neidavero persitikrinmvi.

Birželio mėnesį Clevelande pradėta turnamentas ir persiėmė geriausi ristikai, ar bent tokie, kurie drįso kilti kitiems į akį.

Per „šeringą“ perėjo Komaras su Sarpaliu, Brazauskas, Greimontas, Požėla su Komaru, ir vis viršų turėjo Komaras, ir jis buvo turnamento vyriausias drutuolis. Paskui daugiau neatsirado, kurie prieš jį ar Sarpalių šoktų, ir reikėjo tuos du geriausiu mūsų milžinus sustatyti už galutiną čampiono vainiką.

Pirm turnamento Juozas Komaras turėjo gerą rekordą ir yra sunkiausias Lietuvių ristikas — sveria 230 svarų, nors žemesnis už K. Sarpalių.

Sarpalius turėjo rekordus nugalėtojo ant K. Požėlos, Pr. Juškos, A. Brazausko ir keleto kitų lietuvių.

Teisingiausia ir išėjo, kad tos dvi mūsų ristikų žvaigždės — Komaras ir Sarpalius — išspęstų tarp savęs kuriam čampiono vainikas priguli, kaj per kelis metus vienas ir kitas kilo augstyn ir vienas ir kitas vadinosi čampionu, turėdami po „savį“ pabloskę daug kitų.

Juozas Komaras ir Karolis Sarpalius yra beveik tų pačių metų abudu, dar žemiau 30. Sarpalius sveria apie 210 svarų, bet yra žymiai augštesnis už Komarą.

Tokios tai dvi priešinys — vienas iš Lietuvos, kitas Amerikoje gimęs, vienas didelės krutinės, kai didelio mežio kamienas, kitas laibas augstas kai aržuolas, abu vikrūs, tvirti ir smarkūs — sustoję kovon už čampiono vainiką.

Kaj Ristikynės Ejo.

Abu sutiko imtis pusantros valandos laiko ir tikėjo kožnas per tą laiką savo priešą nugalėti.

Tvarką vedė miesto atletų komisija, kurios narys buvo refery. Žiūrėtojų buvo tukstantinės minios, Lietuvių ir kitų tautų.

Komaras mėgsta muštis ristikynėse, todėl Sarpalius su atletų komisija sutiko kad ji pavelytų ir jam Komarą mušti, nes jeigu užgins mušimasi abel-nai, tai, pasakė Sarpalius, Komaras mane vistiek muš, o aš negalėsiu. Taigi buvo pavelyta pasidaulymas, išskyrus spyrimo ir kandimo, bet ir nuo to Komaras nesusilaikė; labai daug kandžiojo, o spirt bandė tik porą sykų, bet kai Sarpalius pagavęs jo koją apvertė jį augstyn kojom nuo tada Komaras suprato, kad spyrimu nepasigėlbės. Bet kšt tai kando ir kelis sykus įkando Sarpoliui į sėdamą vietą.

Na, pradėkim nuo pradžių. Štai — sustoję du milžinai vienas prieš kitą. Aplinkui rinkė sėdi tukstantčiai maišytos publikos, vyrų ir moterų ir vaikų.

Prasideda kova, ir nepaprastai kova. Ritosi Amerikonišku stilium. Visi Sarpalių mėgsta, o Komarą nelabai kas. Bet visame rodė jį syklo Komaras viršų ima. Slenka minutės, suėina pusė valandos laiko, bet jėdų dar kausiasi be persvaros. Tokiems galūnams pusė valandos nieko nereiškia. Komaras dažnai panaudoja kumštį ant savo priešo, bet Sarpalius, iš universiteto laikų geras kumštinių, negalėdamas pakęst daugymų užvažiuoja gerai Komarui savo atvirom rankom į krutinę.

Praeina dar 15 minučių, ir ne užilgo sueina valanda laiko, o

kova eina karšta. Nesigaili vienas kito, ir pasitaikius progai išmeta per virves arba išspirja per jų apatį. Pergalės dar nesimato ir nežymu kuris gali paimti viršų. Abudu dar lygiai smarkūs ir nerodo nulisimo žymių. Abu kovoja kaip liutai, nes štai prieš juos arti sėdi pulkelis gražių lietuvių, rankose turi sidabro taure, ne paprastai didelį rožių vainiką ir aukso medalį, kas viskas eis laimėtoju.

Komaro šurkštumas pykina Sarpalių ir jis pradeda netekti kantrybės. Po valandos ir 10 minučių Sarpalius, gerai Komaro pridaužytas ir apspardytas, drožia Komarui į žandą taip kad Komaras parvirsta. Bet tas Komarui nepakenkia, jis ir vėl ant kojų, tik pareikalavo, kad Sarpalius tokį mušimą liautų, nes jis jo nei sykio į smakrą nemušė. Tuo tarpu Sarpalius kai erelis šoka ant Komaro, grėbia jį už sprando ir blokia į matrasą. Komaro storas sprandas išsiliuosuoja ir jis vėl ant kojų ir gatavas šokt ant Sarpaliaus. Bet šis vėl jį už sprando ir į matrasą. Komarui dar sykį išsiliuosavus ir atsigėjus Sarpaliui pavyko vėl pagriebti ir nublokšti jį, ir darbar jau Komaras negalėjo ištrukt, ir taip Sarpalius paėmė viršų, ir prispaudęs Komaro pečius prie matraso gavo viršų ant savo vyriausio Amerikoje buvusio oponento.

Pakilo baisiausios ovacijos už Sarpalių, nes nebuvo dar Clevelande kito tokio ristikio, kurį taip publika mylėtų kaip Sarpalių. Po kelių minučių pasilsio vėl abu stoja naujai atsigaivinę. Vėl smarki kova, vėl Komaras stengiasi pagriebti Sarpalių, kad išėitų lygionis ir Sarpaliui netektų vainiko. Bet Sarpalius varosi už viršenybę ir iki sueisiant laikui atkakliai kovojo, tokiu budu per tas keliolika paskutinių minučių nieko jam Komaras nepadare, ir taip Sarpalius tapo pripažintas laimėtoju.

Vėl baisiausios ovacijos, ir štai sueina į rinkę merginos su dovanomis, paduoda Sarpaliui „Meilės Taure“, aukso medalį, ir užkabina ant kaklo vainiką.

Ant taurės yra išpjaustyta žirgvaikis ir Angliškai užrašas „Lithuanian Heavyweight Champion Wrestler of the World“.

Prie taurės apačios išpjaustyta raidės kada ir kur turnamentas įvyko ir kenų sumanymu.

Taip tai Karolis Sarpalius tapo apšauktas pirmutiniu Lietuvių Ristikų Čampionu. Kas tik ristikynėse dalyvavo sako niekad dar tokių atkaklių imtynių nematė.

Kaj Sarpalius Veiks.

Likęs čampionų, Sarpalius pasižada ginti savo išlaimėtą vardą prieš visus Lietuvių ristikus pasaulyje, ir stengtis kad jo nepažemintų nei joks sveimtautis. Jeigu rasis kas kada ir kur iš lietuvių kas norės už čampionatą ristikis jis mielai stos.

Sarpalius žada kitą vasarą aplankyti Lietuvą ir ten ristikis, ir tada kas laimės tas liks sekančias čampionas.

Sarpalius Suvalkietis.

Karolio Sarpaliaus tėvai paeina iš Suvalkijos. Tėvas, Petras, paeina iš Steponų kaimo, Pažerių valsč., Vilkaviškio parapijos. Motina nuo Mariampolės, ji jau mirus. Tėvas gyvena Wanamje, Pa., kur Karolis gimė. Jis turi dar penkis brolius, kurių vienas yra medicinos daktaras, kitas Chicagoje muzikos mokytojas ir kompozitorius, kitas lanko universitetą Chicagoje. Petras Sarpalius yra senas SLA. narys ir darbuotojas.

Karolis Sarpalius yra vienatinis čia gimęs lietuvis ristikas, kuris vadinasi savo tikru vardu ir eina kaip lietuvis. Kiti visi mūsų žinomi ristikai yra ateiviai iš Lietuvos.

Komaras paeina iš Šilalio kaimo, Baisogalos parapijos.

Sptrs.

Okupantai pradėjo Vilniuje leisti laikraštį lietuviams lenkinti labai daryta lietuvių kalba, pavadinę jį „Vytis“. Tai jau antras okupantų toks mėginimas per spudą lietuvių lenkinti. Prieš keletą metų jie leido „Musų Balsą“, kurio ne tik niekas neskaitė, bet niekas ir veltui neimdavo, kaip popieriaus gabalo.

T Ė M Y K I T E !

Didelis 548 Puslapių Puikiai Paveiksluotasis Veikalas Antgalviu

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

ISTORIJA

Tai yra netik istorija didžiausios pažangos mūsų fraternalės organizacijos, bet tai yra beveik visų Amerikos lietuvių istorija, nes joje pakliudma ir plačiai aprašoma mūsų visuomeniški santykiai išeivijoje. — Juo veikiau tą veikalą užsisakysite, tuo greičiau apsipatinsite su Amerikos lietuvių istorija.

Kaina \$1.50

Drutame apdare \$2.00

Reikalaudami, kreipkitės į „Tėvynės“ Administraciją šiuo adresu:

“TEVYNES” ADM.,

307 W. 30-th ST., NEW YORK, N. Y.

NAUJOS GAIDOS IŠ LIETUVOS

JUOZO GRUODŽIO KOMPOZICIJOS

SOLO

No.		Kaina
261	VEJAVAIKIS (augštam balsui)	60c
262	VEJAVAIKIS (žemam balsui)	60c
263	ATGIMSTANT (augštam balsui)	60c
264	ATGIMSTANT (žemam balsui)	60c
265	AŠ SVAJOJAU SVAJONELE (augš. balsui)	40c
266	AŠ SVAJOJAU SVAJONELE (žem. balsui)	40c
267	RUDENS TYLUMOJE (augš. balsui)	40c
268	RUDENS TYLUMOJE (žem. balsui)	40c
269	PAVASARIO NAKTIS BERLYNE ("Berlynas aukštytyn kojomis drybo")	75c

MISRAM CHORUI

270	MERGUŽELE MANO MIELA	30c
271	AUDŽIA, AUDŽIA	30c
272	PIRKO SENIS	30c
273	PER GIRIŲ, GIRIALY	30c
274	SKAMBA, SKAMBA KANKLES	30c
275	BROLYBES DAINA (chorui ir tenorui)	80c

PIANO

276	SONATA. CISS MOLL (39 pusl.)	\$2.25
277	LIETUVOJE	60c
278	SKUNDA (Sadness)	50c
279	RUDENELIS	50c
280	KATARINKA (A Street Organ)	50c
281	RYTMICIO DAINA	60c

SMUKIOS IR PIANO

282	SONATA D-MOLL (35 pusl.)	\$2.75
-----	--------------------------	--------

"VIENYBE"

193 Grand Street,

Brooklyn, New York

SUSIVIENIJINO LIETUVIŲ AMERIKOJE KNYGYNE

Galima Gauti Sekančios KNYGOS:

Amerika — Informacijos apie Ameriką ir tt.	100
Apdrada ir Pašalpa — pusl. 32	10c.
Daktaras iš Prievartos (Komedija)	20c.
Darbininkų Padėjimas Amerikoje 35 pusl.	10c.
Iš Lietuvos Istorijos — pusl. 68	20c.
Kas iš Kur Pareina?	20c.
Kaip Gyvena: Latviai, Suomia, Anglai	20c.
Kelionė į Sidlavą — pusl. 48	15c.
Konradas Velenrodas — pusl. 24	15c.
Kražių Skerdynės ir Jos. Pasekmės	15c.
Lietuvių Tautos Klausimas Europos	35c.
Karės Metu — pusl. 102	40c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180	15c.
Liudvikas Pasteris — pusl. 48	10c.
Nuo Degtinės — pusl. 19	20c.
Petras žemaitis — pusl. 69	10c.
Perspėjimas apie šventą Tikėjimą — pusl. 63	20c.
Susiprato — pusl. 64	10c.
Ruožai iš SLA. Istorijos — pusl. 35	\$2.00
SLA. Istorija (1896-1915) \$1.50; audimo apdarais.	\$2.00
Viršminėtas knygas SLA. nariai gauna už pusę kainos.	

SEKANČIOS KNYGOS PARSIDUODA
UŽ PILNĄ KAINĄ:

Pasaulio Istorija (Parašė G. H. Ells), 292 pusl.	2.25
Angliškai- Lietuviškas Žodynas, 834 pusl.	6.50
Geografija arba Žemės Aprašymas, 467 pusl.	3.00
Žinynas (iš įvairių mokslo šakų), 392 pusl.	2.25
Lietuvių Kalbos Gramatika (mokslo pradžia) 125 pusl.	.75
aritmėtikos pradžia), 103 pusl.	.50
Aritmėtikos Uždavynas (Vadovėlis	
Lietuvos Žemlapis	1.00
Vilnius—(Istorijos Apžvalga su daugybe paveikslų)	4.00
Kunigas Macochas — 4-rių aktų tragedija	.35
Laimės Ieškotojai — 4-rių Veiksnių Drama	.40
Aisopo Pasakos — pusl. 364	1.25
Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje — pusl. 258	1.00
Žodynas Lietuviškai-Angliškai ir Angliškai-	

Lietuviškos kalbų. Sutaisė A. Lalis, 1,274 pusl. 10.00

Taipgi pas mus gaunama M. Petrausko sekančios kompozicijos del solo, duetų, kvartetų chorų, etc.:

Eglė (Žalčių Karalienė)	10.00
Žalčio ir Gulbės Dievaikio duetas	.75
Lietuviškos Dainos	1.50
Birutės Arija	.30
Pasaka (Dramatiška Daina)	.80
Kanklės 1920 Metų	2.00
Aras, Kvartetas	.40

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.

Biznieriiai Garsinkitės „TEVYNEJE“

VIETINĖS ŽINIOS

JAUNIMO ISVAŽIAVIMAS JAU ČIA PAT.

Jau kelias atvejais rašiau apie SLA. 38 Kuopos Jaunuolių Mokyklos išvažiavimą. Tas pokilis jau čia pat. Įvyks sekmadienį, rugsėjo 25 d., Forest Hills Parke. Prie išvažiavimo jaunuoliai jau galutinai prisirengę ir dabar tik laukia, kad Brooklyn, New Yorko ir apylinkės publika juos tinkamai paremtų.

Išvažiavimo programos, kaip minėjau, susidės iš deklamacijų, prakalbų ir įvairių sporto žaislų. Programą išpildys patys Jaunuolių Mokyklos mokiniai. Be jaunuolių prakalbas pasakys pasidžėjęs SLA. organo „Tėvynės“ redaktorius, S. E. Vitaitis ir advokatas J. Jurevičius. Bus saldžių gėrimų ir užkandžių.

Brooklyn New Yorko ir apylinkės lietuvių jaunimo yra daug. Bet tokių išvažiavimų, kokį rengia Jaunuolių Mokykla, dar niekas iki šiol nebuvo surengęs. Šitas išvažiavimas nuo kitų skirsis tuo, kad jame visą tvarką ves patys jaunuoliai: jie pirminkaus, sakys deklamacijas, prakalbas, atliks sporto programą ir publiką visu kuo aptarnaus. Todėl ir šis išvažiavimas būtina pareiga kiekvienam atsilankyti ir pamatyti, kaip mūsų jaunoji karta savo išvažiavimus surengia ir kaip ji gali programą išpildyti.

Prašomi visi atsilankyti. Ypatingai tėvai turėtų atkreipti dėmesį ir į šį išvažiavimą atsivežti savo jaunuolius, kad jie prisijaušintų, kaip gražiai ir tinkamai laiką moka praleisti tie jaunuoliai, kurie mokinais lietuvių kalbos, kurie rengiasi būti gerais lietuvių darbuotojais.

Bukite visi: seni, jauni, dideli ir maži.

Aš Basiu.

JAUNUOLIŲ MOKYKLA JAU ATSIDARĖ.

Šiuo pranešame, kad SLA. 38 kuopos Jaunuolių Mokykla atsidarė antradienį, rugsėjo 20 dieną. Pamokos, kaip ir praeitais metais, įvyks „Vie-nybės“ svetainėje, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. Pamokoms šimtet skiriama trys vakarai.

Mokytojas S. E. Vitaitis ir P. uBajoras. Šimtet Jaunuolių Mokykla užims kiek platesnį veikimo programą. Be mokymo lietuvių kalbos, gramatikos ir rašybos, šimtet bus daugiau kreipiamas domėjimui lietuvių dainas, istoriją ir bus pasistengta bent dvejatę veikalelių scenon pastatyti. Vaidinimo bei kiti nors scenon pastatyti pamokinti apsiėmė artistas S. Pilka.

Pirmoj pamokoj į mokyklą atsilankė arti 100 jaunuolių. Mokykla dabar jau sudaro penkis skyrius: 1A, 2A, 2B, 3A ir 3B.

Jaunuoliai, kurie šią mokyklą lankė praeitais metais, o negavote mūsų kvietimo atsilankyti į pirmą pamoką, dar gali ateiti ir bus priimti į jiems atitinkamus skyrius. Jaunuoliai, kurie norite išmokti lietuvių kalbos, gramatikos ir bent šiek tiek apsipažinti su lietuvių dainomis ir istorija, taipgi kviečiami šią mokyklą lankyti. Prašome nesivėlinėti. Perskaitykite šią pranešimą, at-eikite antradienio ar penktadienio vakare į augsčiau minimą vietą, įsirašykite ir pradėkite mokintis. Tėvai, kurie norite,

kad jūsų vaikai būtų gerai lietuviškai, kad jie mokėtų su jumis gražiai lietuviškai susikalbėti, siųskite savo jaunuolius į šią mokyklą. Mūsų mokytojai yra pasirėžę dėti visas pastangas, kad kogerčiausiai ir kogerčiausiai jūsų vaikus lietuvių kalbos išmokius. Kokes-tis mažai. Tėvai, pasinaudokit šia proga. Siųskit savo jaunuolius į tą įstaigą, kur jaunimas auklėjamas lietuviybės, kur jaunimas daromas doresniu, mylinčiu savo tėvus ir bendrai lietuvių.

Mokyklos Komisija.

ARTISTO PILKOS VAIDINIMAS.

Paskelbta žinutė pereinam „Tėvynės“ num. apie artisto Pilkos vaidinimą neatitinka tik renybei. Buvo pažymėta, kad vaidinimas įvyks spalio 9 d., tuo tarpu pirmas vaidinimas Brooklyn įvyks sekmadienį, spalio 16 d., 4 val. po pietų, Transfiguration salėje, Brooklyn.

Bus vaidinama: 1) „Duklas“, vieno veiksmo drama, su dainomis ir choru. Muzika A. Vanagačio. 2) „Ekscelecija“, keturių paveikslų komedija, parašė K. S. Karpavičius.

Vaidinime dalyvauja pats art. Pilka ir gabiausias Brooklyn scenos jėgos. Todel patartina visiems Brooklyn ir apylinkės lietuviams skaitlingai atsilankyti į šį vaidinimą, nes ne dažnai turime progos tokius vaidinimus matyti. Kas buvo pareitama p. Pilkos „žemės Ro-jaus“ vaidinime, kiekvienas pasakys, kad verta visiems lietuviams pamatyti p. Pilkos rengiamus vaidinimus. Todel visi neužmirškite spalio 16 dienos ir iš anksto ruoškitės į šį p. Pilkos spektaklį. Pasakykite ir savo draugams.

P-LE ŠALTINIUTĖ ATIDA- RĖS MUZIKOS MOKYKLĄ BROOKLYNE.

Mums teko sužinoti, kad at-timoje atėitų persikelia į Bro-oklyną iš Worcester, Mass., p-lė Bronė Šaltiniutė (Shellan) ir atidarys muzikos mokyklą, kurioje teiks pamokas piano, harmonijos, teorijos, prisirengimo scenai ir italų kalbos. P-lė Šaltiniutė per kelis metus mokinosi Vokietijos ir Italijos muzikos mokyklose ir pilnai prisirengus pedagogijos — mokymo žvilgsniu.

Smagu pažymėti, kad jauna lietuviutė pasiekus tokio augšto laipsnio muzikoje ir yra prisiruošius pamokyti to paties ir kitus lietuvių jaunuolius. Nėra abejonės, kad lietuvių šita proga ir jaunos muzikos mokytojos patarnavimu pasinaudos. Kuomet bus atidaryta mokykla, pranešime plačiau.

PAMOKOS DIENOMIS VY- RAMS IR MOTERIMS.

New Yorko Švietimo Taryba prašo paskelbti visuomenės žiniai, kad šiais mokslo metais

kos tiems vyrams ir moterims, bus palaikoma dienišės pamokos del vienos ar kitos prie-zasties negali lankyti vakarinių mokyklų. Bus mokinama ang-lų kalbos ir pilietybės.

Pamokos bus laikomos viešosiose mokyklose, knygynuose ir tt., dviejų valandų laikotarpiu iš ryto arba popiečiai. Kurie norėtumėte šita proga pasinaudoti, parašykite p-lei Sarah Elkus, direktoriui dienišų pamokų suaugusiems, sekamu adresu: 500 Park Ave., New York, N. Y., paduodant aiškiai savo vardą, pavardę ir adresą ir taipgi pažymint kokis laikas jums būtų parankiausias tokias pamokas lankyti. Tuomet jums bus nurodyta vieta arčiausiai ju-sų namų. Jei jau lankėte šitas pamokas ir jei dar gyvenate toje pačioje vietoje, tai jūsų mokytoja nurodys jums kuomet šitos pamokos prasidės.

LAIMĖTAS KITAS STREIKAS.

Rugsėjo 15 d. sustreikavo daržovių ir vaisių sandėlių (markets) 2,000 darbininkų. Streikas palietė išvežtojus, krovėjus ir vaisių sortuotojus. Visi marketai užsidarė ir grummo sugedimas apie pusės miliono dolerių vertės vaisių ir daržovių. Tačiau po 26 valandų streiko susitaikyta ir vėl darbininkai grįžo prie darbo. Streikininkai laimėjo 5 dol. savaitėje algos pakėlimą.

KARŠČIAUSIA NEW YOR- KE DIENA.

Rugsėjo 15 dieną pasiekė New York karščio banga, kuri per kelias dienas terorizavo vakarines valstijas. New York tą dieną buvo 90.2 laipsnių karščio; tai buvo karščiausia rugsėjo 15 diena New York istorijoje, tačiau tas karštis tęsėsi tik vieną dieną ir todel neteko New York gyventojams nuo jo tiek nukentėti, kiek kentėjo vakarinių valstijų miestai.

NAUJA LIGONINĖ.

Prie West 30-th gatvės, netoli SLA. namo, kitoje pusėje gatvės, greitai laiku bus pradėta statyti francūzų ligoninei namas. Šios naujos ligoninės pastatymas ir įrengimas kainuos apie 1,000,000 dolerių. Tai bus privatiška institucija, kuri turės 175 lovas ir kurių 50 bus privatiškuose kambariuose ir reikės mokėti po 30 dol. savaitėje, norint tokią privatinių kambarių nusišamdyti, kuomet reikalus prisieitų atsidurti ligoninėn.

„VIENYBĖS“ PIKNIKAS.

Sekmadienį, rugsėjo 18 d., įvyko „Vienybės“ Spaudos Bendrovės pirmas metinis piknikas. Kadangi diena buvo graži, tai ir žmonių suvažiuavo pažymėtina didelis skaičius. Atsilaus pas rengėjus, sužinojau, kad piknike buvę arti 3,500 žmonių. Ypač daug jaunimo atsilankė pavakary. Programo nebuvo. Publika smagiai pasižaidė ir linksmai praleido dieną. Buvo atsilankiusių ir iš kitų miestų.

Rep.

AIPOPO PASAKOS

Didelė knyga 360 puslapių, 110 paveikslų. 301 pasakų. Tinkami pamokiniui seniems, jauniems ir mažiems. Popieros apdaruose tik \$1.25

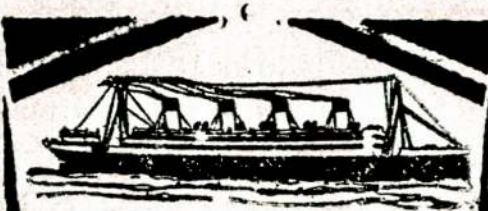
„TEVYNĖS“ ADMINISTRACIJA

307 W. 30-th St., New York, N. Y.

VILNIUI VADUOTI SAJUNGA.

Vilniui Vaduoti Sąjunga (Laisvės Al. 60) jau pradėjo paruošiamus darbus atitinkamai sutikti spalio 9 dieną lenkų smurto sukak-tuves.

GARSINKITĖS „TEVYNĖJE“

SKAITYKITE DABAR!

Daugiau pusę šimtmečio studijavome kokio smagumo ir patar-navimo jurų keliauninkai nori už numazintą prekę.

Mes žinome kaip jus patenkinti. Pui-kiausi patogumai ant-roje ir trečioje klasioje.

**WHITE STAR LINE
RED STAR LINE**

International Mercantile Marine Co.
Mess Gert Agentai apie tai Tamsai pa-sakys. Arba kreipkitės prie mūsų Pas-senger Department:
No. 1 Broadway, New York City.

Paieškojimai

18) Vakšmanas, Adomas, kilęs iš Mikališkio valsč., Ma-riampolės apskr., prieš 1914 m. gyvenęs New Yorko ar jo apie-linkėje, po pasaulinio karo jo-kių žinių giminės negauna.

17) Bulvičius, Balys, kilęs iš Kauno, Amerikon atvykęs 1910 m., kur dabar gyvenęs gimi-nėms nėra žinoma.

LITHUANIAN
CONSULATE GENERAL,
15 Park Row,
NEW YORK, N. Y.

Reumatizmas sauggelė

Nesikankykite savęs skaus-mais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų sukimui; nes skau-dėjimai naikina kuno gyvybę ir dažnai ant patalo paguldo.

CAPSICO COMPAUND mostis lengvai pašalina virš-minėtas ligas; mums šiandie daugybė žmonių siūnia padė-kavones pasveikę. Kaina 50c., per pašta 55c. ar dvi už \$1.05. Dukart tvirtesnė 75c.

Knyga: „SALTINIS SVEI-KATOS“, augalais gydytis ka-na 50 centų.

JUSTIN KULIS

3259 South Halsted Street,
CHICAGO, ILL.

DOVANOS VISIEM!

Kiekvienas, kuris tik užsiprenumeruos sa-vaitinį laikraštį „Sandarą“ ant metų laiko ir pri-siys metinę prenumeratą \$2, visi gaus po puikią dovaną, skustuvą Safety Razor, kaip dovaną. Tad nieko nelaukdami prenumeruokite „Sandarą“ ir įsigykite tą dovaną vieno dolerio vertės. Prenumeratas siųskite sekančiu antrašu:

327 E Street, SO. BOSTON, MASS.

S A N D A R A

DABAR UŽSIRAŠYK AMERIKOS LIETUVIŲ

AMERIKOS LIETUVIS, savaitinis laikraštis ra-mių pasiskaitymų, naudingų moksliškų straipsnių ir svarbiausių žinių, yra naudingas kiekvienam lietuviui. Kas jį užsirašys lapkričio ar sekančio gruodžio mė-nesio bėgy, gaus gražių dovanų kpygomis ir gražų sieninį kalendorių. Užsirašykite dabar, o turėsite nau-dingą laikraštį.

Reikalaujam agentų užrašinėti AMERIKOS LIE-TUVIŲ pardavinėk knygas ir gražias laiškam popie-ras.

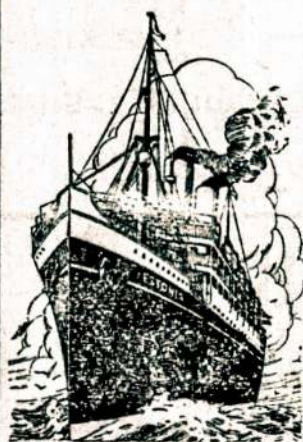
Laiškus ir pinigų siųsdami adresuokite taip:

„AMERIKOS LIETUVIS“
14 Vernon Street, WORCESTER, MASS.

Kuomet „VOTYS“, ispirovimai, žaislos ir tt. atsitinka BEAR BRAND SALVE (Grob-lewski's) palengvina skausmą ir ištraukia VOTIES ŠERDĮ į dvi ar tris dienas be jo-kių spaudymų. Kaina 35c.
GROBLEWSKI & CO., Plymouth, Pa.
„TRAUKIA ir TRAUKIA ir TRAUKIA — tačiau lengvai.

LIETUVIAI!!

BALTICO AMERIKOS LINIJA
tai pirmutinė ir vienatinė laivinė bendrovė kurios laivai pralaužė kelią iš Amerikos
New Yorko

TIESIAI Į LIETUVOS KLAIPEDĄ

siunčiant du laivų pernai o jau net penkis šimtet

KAINOS LAIVAKORČIŲ I
KLAIPEDĄ:
Trečia klasa \$107.00
Ten ir atgal tiktai \$181.00
Turistinė IIII klasa .. \$117.00
Ten ir atgal tiktai \$196.00
Valdžios taksai atskiriam.

LAIVŲ IŠPLAUKIMAI:
—
„LITUANIA“ 11 Spalio-Oct.
„POLONIA“ 1 Lapkričio-Nov.
„LITUANIA“—22 Lapkr.-nov.
„POLONIA“ — 6 Gruodžio

KALEDŲ laivas „POLONIA“ 6 Gruodžio-Dec.
žinomi kreipkitės į vietos agentą ar į bendrovę
BALTIK AMERICA LINE
8 Bridge Street, New York, N. Y.

TIKTAI SLA. Kuopoms

SLA. Ženkleliai- guzikėliai

MOTERIŠKI SU SPILKUTĖMIS
TRIJŲ RUŠIŲ:

Dideli auksiniai po \$1.50, mažesni auksi-niai — po \$1.00; paauksuoti — po 50c.
Duodant užsakymus mažiau kaip ant vie-no dolerio, reikia prisijusti 10c. per-siuntimo registruoto laiško.

Dideli Auksiniai, naujo stiliaus po \$1.50
Mažesni Auksiniai 1.00
Paausuoti50

VYRIŠKI SU ŠRUBELIAIS
TRIJŲ RUŠIŲ:

SLA. kp. antspaudos- pečėtis

Guminės Antspaudos su atramento
paduškėle — po \$3.00
Geležinės Pečėtis, išspaudžiamos
į popierą \$6.00

SLA. kvitų ir orde- rių knygelės

Orderių knygelės išmokėjimams — po 50c.
Kvitų knygelės pinigų priėmimui—po 50c.

SLA. mokesčių-re- kordų knygos

Liuosų lakštų sistema su drutais audimo
apdarais su raktu ir 50 lakštų
parsiduoda tikta už \$2.00.

Siunčiant pinigus į Centrą reikia siųsti kartu su narių mėnesinėms mokesčiais, pažymint ant mokesčių lakšto paliktos tu-šios eilutės, už ką pinigai prisiunčiami.

Kiekviena kuopa privalo pasirūpinti insi-gyti viršui pabriežtus kuopoms bu-tinai reikalingus daigtus.

MONEY ORDERIAI turi but išrašyti ant Lithuanian Alliance of America, o mo-kesčių mėnesinius raportus (blankas) su pinigais siųsti sekančių adresu:

LITHUANIAN
ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-th Street
NEW YORK, N. Y.